

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

بهشت آرزوها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بهشت آرزوها

نویسنده:

محمد حسین یوسفی

ناشر چاپی:

دلیل ما

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	بهشت آرزوها
۷	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۷	مقدمه
۷	پی نوشتها
۷	انگیزه این تألیف
۸	استغفار ، تجربه ای شیرین
۸	استغفار واقعی کدام است ؟
۹	ذکر شریف استغفار در کلمات نورانی پیامبر
۹	شرایط استغفار
۱۰	انواع استغفار و برکات آنها
۱۰	مقدمه
۱۰	نمونه اول
۱۱	نمونه دوم
۱۱	نمونه سوم
۱۱	نمونه سوم
۱۱	نمونه چهارم
۱۲	نمونه پنجم
۱۲	نمونه ششم
۱۲	نمونه هفتم
۱۳	نمونه هشتم
۱۳	نمونه نهم

۱۳	نمونه دهم
۱۳	نمونه یازدهم
۱۴	نمونه دوازدهم
۱۴	نمونه سیزدهم
۱۴	نمونه چهاردهم
۱۵	نمونه پانزدهم
۱۵	نمونه شانزدهم
۱۵	نمونه هفدهم
۱۶	نمونه هجدهم
۱۶	نمونه نوزدهم
۱۶	نمونه بیستم
۱۶	آثار وبرکات
۱۸	استغفار مجربّی که امیرالمؤمنین (علیه السلام) به مرد عرب آموختند
۱۹	ترجمه استغفاری که امیرالمؤمنین (علیه السلام) به مرد عرب آموختند
۲۲	چگونه از امام زمان (علیه السلام) عذر خواهی کنیم؟
۲۲	قسمت اول
۲۴	قسمت دوم
۲۵	پی نوشتها
۲۵	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بهشت آرزوها

مشخصات کتاب

سرشناسه: یوسفی محمدحسین عنوان و نام پدیدآور: بهشت آرزوها: انواع توبه و استغفار رمز روزی و گشایش / محمدحسین یوسفی مشخصات نشر: قم: دلیل ما ۱۳۸۷. مشخصات ظاهری: ۱۱۶ص. ۱۱/۵×۱۶ س.م. شابک: ۶۰۰۰ ریال: ۹۷۸۹۶۴۷۹۹۰۳۸۷ یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: Mohammad Hosein Yousofi. Paradise of wishes... یادداشت: چاپ قبلی: قم دلیل ما، ۱۳۸۲ (۱۲۰ص.). یادداشت: چاپ پنجم. یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع: توبه موضوع: توبه کاران رده بندی کنگره: BP۲۲۵/۷/۹ب ۱۳۸۷ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۶۲ شماره کتابشناسی ملی: ۱۵۸۷۳۲۰

مقدمه

مقدمه

اللَّهُمَّ كُنْ لِرَبِّكَ الْحُجَّهَ بْنَ الْحَسَنِ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آبَائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا وَدَلِيلًا وَعَيْنًا حَتَّىٰ تُشِيكَنَّهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا رَسُولَ خِدا (صلى الله عليه وآله) فرمودند: خَيْرُ الدُّعَاءِ الْإِسْتِغْفَارُ. (۱) بهترین دعا استغفار است. مَنْ أَكْثَرَ الْإِسْتِغْفَارَ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ فَرْجٍ وَمِنْ كُلِّ ضَيْقٍ مَخْرَجًا وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ. (۲) کسی که زیاد استغفار گوید و از خدا عذرخواهی کند، خداوند از هر غصه‌ای برایش گشایشی قرار دهد و از هر تنگنایی راه فراری پیش پایش گذارد و او را از جایی که گمان ندارد روزی می‌دهد. رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمودند: اِذْفَعُوا أَبْوَابَ الْبَلَاءِ بِالْإِسْتِغْفَارِ. (۳) درهای بلاها و گرفتاری‌ها را به کمک استغفار ببندید. امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند: تَعَطَّرُوا بِالْإِسْتِغْفَارِ، فَلَا تَفْضَحَنَّكُمْ رَوَائِحُ الدُّنُوبِ. (۴) با استغفار و آمرزش خواهی از خداوند، خود را معطر کنید، تا بوی بد گناهان شما را رسوا نکند.

پی نوشتها

۱. بحار الأنوار، ج ۹۰، ص ۱۹۰؛ کافی، ج ۲، ص ۵۰۴؛ وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۱۷۶. ۲. بحار الأنوار، ج ۹۰، ص ۲۸۱. ۳. مستدرک الوسائل، ج ۵، ص ۳۱۸. ۴. وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۷۰؛ بحار الأنوار، ج ۶، ص ۲۲.

انگیزه این تألیف

بعد از چاپ کتاب «تجربه شیرین ندامت» که در زمینه رمز آشتی با خدا و امام زمان (علیه السلام)، اهمیت درخواست آمرزش از خداوند و آثار و برکات استغفار، تألیف گردیده است و در بخش آخر آن، نسخه‌های مجرب‌ی از استغفار آمده، که در دستورات اهل بیت (علیهم السلام) به تلاوت آن برای حل مشکلات مادی و معنوی، مخصوصاً گشایش روزی، سفارش شده است؛ کتاب، مورد استقبال دوستان و شیعیان، مخصوصاً جوانان عزیز دانش دوست قرار گرفت، به گونه‌ای که نسخه‌های آن کم یاب و ناشر محترم، پس از چهارماه که از چاپ اول می‌گذشت، ناچار به چاپ مجدد آن گردید. از طرفی، جمعی از دوستان، بعد از مطالعه این کتاب و پی بردن به نقش حیاتی استغفار در توفیقات چشمگیر زندگی و دیدن برکات مادی و معنوی فراوان از تلاوت این ذکر پربار، مواظبت تامی بر قرائت بعضی از انواع استغفار در هر روز و یا هر شب پیدا کردند؛ و برای سهولت در کار و توفیق بر مداومت اذکار، از اینجانب درخواست کردند که این نسخه‌ها در مجموعه مختصری گردآوری شود، بگونه‌ای که در سفر و

حضر، قابل حمل و قرائت باشد. بدین خاطر، اقدام به چاپ این مجموعه گردید که در واقع برگزیده‌ای از بخش آخر کتاب یاد شده، با تغییرات و اضافاتی می‌باشد. به این امید که استغفار گویان، مخصوصاً آن دسته از دل‌باختگان کوی دوست که در سحرگاهان، پس از استغفار و مناجات با حق؛ با مولای خویش نجوا کرده، در فراقش اشک ریخته و برای ظهور حضرتش دعا می‌کنند؛ این حقیر کمترین را نیز، از دعای خیرشان فراموش نفرمایند. محمد حسین یوسفی روز شهادت حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۴۲۴ هـ.ق.

استغفار، تجربه‌ای شیرین

چه زیباست که انسان همه چیز را تجربه کند و اگر برایش امکان ندارد از تجربه دیگران استفاده کند. شما که دوست دارید همه چیز را بیازمایید و چه بسا در این راه خسارت‌هایی را نیز بدوش کشید، این بار بیایید فرمایش‌های خدا و رسول و امامان پاک (علیهم السلام) درباره توبه و استغفار و بازگشت به سوی خدا و امام زمان (علیه السلام) را باور کنید و این تجربه دیرینه را در زندگی خویش به کار گیرید. و اگر کوچک‌ترین تردیدی دارید خود تجربه کنید؛ چه آنچه از علم برتر است، تجربه است! اگر در زندگی خویش گرفتاری و آشفتگی دارید، و خود را از مشکلات زمانه و سختی‌های دوران غیبت در امان نمی‌بینید، اگر تشنه دیدار امام زمانتان (علیه السلام) هستید و تحمل فراق آن مولای مهربان را ندارید، از آثار شوم گناهان و پی آمدهای تلخ تجاوز از حدود خداوند، غافل نشوید و برکات ندامت از کردار ناشایست و اظهار پشیمانی از گناهان یعنی: استغفار را نادیده نگیرید. آری! آنان که دل‌باخته پرواز در آسمان زیبای معنویت و شیفته صعود بر قله‌های رفیع موقیّت، و تشنه دیدار مولای خویش با عافیت اند؛ باید از بار سنگین گناهان رهایی یافته، به نقش حیاتی استغفار و پوزش از خدا و امام زمان (علیه السلام) در زندگی خویش پی برده، با شرائط، موانع و رموز آشنا شوند (۱) سپس ندامت قلبی خود را به خدای مهربان اظهار کرده و با تکرار ذکر مبارک استغفار به آثار پر مادی و برکات بی‌انتهای معنوی دست یافته، (۲) و شیرینی اظهار ندامت را در ذائقه خویش تجربه کنند. آنگاه با اشتیاقی بی‌امان، در جستجوی انواع بهتر استغفار برآمده و با تلاوت نسخه‌های گوناگونش، مشام جانشان را به عطر دل‌انگیز آن معطر ساخته، دل رؤوف امام خویش را به خود مهربان‌تر کرده و از برکات دعای سحرگاه و استغفار نیمه شب بهره مند گردند. ۱. برای آشنایی بیشتر با شروط، موانع و رموز استغفار به کتاب «تجربه شیرین ندامت» مراجعه فرمایید. ۲. ما مجموع آثار مادی و برکات معنوی استغفار را در کتاب «تجربه شیرین ندامت» با تکیه بر آیات و روایات، آورده ایم.

استغفار واقعی کدام است؟

انسانی که گناه کرده و از جاده مستقیم دین و ولایت به انحراف کشیده شده، با اندک تأملی در می‌یابد که اگر به سوی خدا و احکام نورانی اسلام و مکتب پر بار اهل بیت (علیهم السلام) روی آورد و با خدای خود آشتی کند، خدا نیز از گذشته او چشم پوشیده و پشیمانی او را به عنوان کفاره گناهانش پذیرفته و از عقوبت او صرف نظر می‌فرماید. توبه و بازگشت به سوی خدا، عبارت است از گرایش قلبی توبه‌کننده به نور معرفت و محبت حق، و راه یابی به سرچشمه زلال هدایت و سعادت؛ و نشان آن، ندامت باطنی و اظهارات شخص توبه‌کننده است. و بهترین لفظ برای اظهار این ندامت، همان ذکر «استغفار» است که خداوند در قرآن بدان سفارش کرده و از امت پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) خواسته است که از این راه ندامت خویش را اظهار کنند و از خدای خویش بخواهند که از تقصیر آنان در گذرد و باران رحمت و مغفرتش را بر پیکر روحشان فرود آورد. در سوره آل عمران چنین می‌فرماید: (وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ لَهُمْ وَلَا يُمْسِكُوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ . أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ) . (۱) آن

ها که وقتی عمل زشتی انجام دادند و یا به خود ستم کردند ، به یاد خدا افتاده و برای گناهان خویش از خداوند آمرزش طلبیدند ، و بر گناه خویش اصرار نورزیدند ، و چه کسی جز خدا گناهان را می بخشد ؟ ایشان خوب می دانند (که اصرار بر گناه با استغفار سازش ندارد و جز خدا کسی گناهشان را نمی بخشد ؛) پاداش اینان آمرزشی است از پروردگارشان ، و بهشت هایی است که زیر آن ها نه‌رایی روان است و در آن جاودانه زندگی می کنند . و چه نیکوست پاداش کسانی که (برای خدا) کار می کنند . ۱ .
سوره آل عمران ، آیه ۱۳۵ .

ذکر شریف استغفار در کلمات نورانی پیامبر

ذکر شریف استغفار در کلمات نورانی پیامبر و اهل بیتش (علیهم السلام) با تعابیر گوناگون آمده است ، و هر تعبیری حاکی از اظهار ندامت نسبت به گناه خاصی است که در طول هفته و ساعات شبانه روز به تعداد خاصی بدان سفارش شده است ، که هر یک در جای خود آثار فراوانی را به دنبال دارد . مهم ، همانگونه که در این آیه بدان اشاره گشته : این اظهار ندامت و پشیمانی در صورتی رنگ حقیقت به خود می گیرد که از دل برخاسته و در عمل نیز آثارش آشکار گردد . اما کسی که در حال گناه ، یا مصمم بر تکرار گناهی است و نسبت به آن استغفار می کند ، مثل کسی است که خدای خود را به باد تمسخر گرفته باشد . امام صادق (علیه السلام) در سخن زیبایی به این نکته اشاره کرده ، می فرماید : **الْتَائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ ، وَ الْمُقِيمُ عَلَى ذَنْبٍ وَ هُوَ يَسْتَعْفِرُ كَالْمُسْتَهْزِءِ .** (۱) کسی که از گناهی توبه کند ، مثل کسی است که گناهی بر او نوشته نشده است ؛ و کسی که گناهی را ادامه می دهد و در عین حال نسبت به آن استغفار می کند مثل کسی است که (خدای خودش را) مسخره می کند . بی جهت نیست که در برخی روایات که حاوی دستور بعضی از نسخه های استغفار هستند این نکته یادآوری شده است ، که گفتن این استغفار در صورتی مؤثر است که گوینده نسبت به گذشته خود پشیمان شده و در دل ، حالت نفرتی نسبت به گناهش پیدا کند . (۲) ۱ . مستدرک سفینه البحار ، ج ۷ ، ص ۶۰۱ . ۲ . همین کتاب ، ص ۳۴ - ۳۵ .

شرایط استغفار

امیرالمؤمنین (علیه السلام) در سخن پر باری ، شرایط جامع تری را برای تحقق استغفار واقعی بیان می فرماید که بسیار پر مغز و شایسته دقت و به کار گرفتن است و علما و دانشمندان در شرح و تفسیر آن سخنان فراوانی گفته اند . مرحوم سید رضی (ره) چنین روایت می کند : مردی در محضر آن حضرت گفت : **أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ .** مولا به او فرمودند : **تَكَلَّفَكَ أُمَّكَ ، أَتَدْرِي مَا الْإِسْتِغْفَارُ ، إِنَّ الْإِسْتِغْفَارَ دَرَجَةُ الْعَلِيِّينَ ، وَ هُوَ أَسْمُ وَأَقْبَعُ عَلَى سِتِّ مَعَانٍ : أَوَّلُهَا : النَّدْمُ عَلَى مَا مَضَى . وَ الثَّانِي : الْعَزْمُ عَلَى تَرْكِ الْعَوْدِ عَلَيْهِ أَبَدًا . وَ الثَّلَاثُ : أَنْ تُؤَدِّيَ إِلَى الْمَخْلُوقِينَ حُقُوقَهُمْ حَتَّى تَلْقَى اللَّهَ أَمَلَسَ لَيْسَ عَلَيْكَ تَبِعِيَّةٌ . وَ الرَّابِعُ : أَنْ تَعْمِدَ إِلَى كُلِّ فَرِيضَةٍ عَلَيْكَ ضَعِيفَتَهَا تُؤَدِّي حَقَّهَا . وَ الْخَامِسُ : أَنْ تَعْمِدَ إِلَى اللَّحْمِ الَّذِي نَبَتَ عَلَى السُّحْتِ فَتَذِيبَهُ بِالْأَخْزَانِ حَتَّى تَلْصِقَ الْجِلْمَدَ بِالْعَظْمِ وَ يُنشَأُ بَيْنَهُمَا لَحْمٌ جَدِيدٌ . وَ السَّادِسُ : أَنْ تُدِيقَ الْجِسْمَ أَلَمَ الطَّاعَةِ كَمَا أَذَقْتَهُ حَلَاوَةَ الْمَعْصِيَةِ ، فَعِنْدَ ذَلِكَ تَقُولُ : « أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ » .** (۱) مادرت به عزایت بنشیند ، آیا می دانی معنای استغفار چیست ؟ به یقین استغفار درجه علین است . استغفار ، اسمی است که بر شش معنا استوار است . نخستین آن ها : نسبت به گناه گذشته ات پشیمان شوی . دوم : برای همیشه تصمیم بگیری که دیگر به سوی گناه گذشته باز نگردی . سوم : حق تمام مردم را ادا کنی و خدا را در حالی ملاقات کنی که هیچ حقی از دیگران به گردنت نباشد . چهارم : هر واجبی که از تو فوت گشته و ضایع شده است ، به جا آوری ، (قضا نموده) و حشش را ادا کنی . پنجم : هر گوشتی که بر بدنت از مال حرام روییده ، با خزن و اندوه های فراوان ، آن را آب نمایی به گونه ای که پوست را به استخوان بچسبانی ، تا از آن پس در جسم تو گوشت نو (از مال حلال) بروید . ششم : سختی طاعت خدا را بر بدنت چشانده ، همان گونه که شیرینی گناه را به او

چشاندی. وقتی تمام این مراحل را طی کردی می‌گویی: (أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ) «از خدا آمرزش می‌طلبم». البته روشن است که رعایت چهار مطلب اول در فرمایش امیرالمؤمنین (علیه السلام)، شرط تحقق توبه و استغفار است که تا آن‌ها محقق نشوند توبه واقعی شکل نمی‌گیرد. و مطلب پنجم و ششم، شرط کمال توبه و استغفار است؛ نه این که اداء واجب، متوقف بر آن باشد. بلکه اگر کسی بخواهد به کمال توبه دست یابد و تمام آثار کمالیه و معنوی استغفار را دریابد، باید این دو نکته را نیز رعایت کند. ۱. المحجّة البيضاء، ج ۷، ص ۶۳؛ نهج البلاغه، حکمت ۴۱۷؛ وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۷۷.

انواع استغفار و برکات آنها

مقدمه

یکی از پرسش‌های مهم در زمینه استغفار، این است: چگونه استغفار کنیم؟ و چه استغفاری مجرب تر است، و ما را در دست یافتن به آثار و برکات استغفار زودتر به مقصد می‌رساند؟ پاسخ این سؤال به صورت پراکنده در الهامات پیامبر و اهل بیت پاکش (علیهم السلام) آمده است، و با توجه به موارد گوناگونی که، به تلاوت نسخه‌های متفاوت استغفار سفارش شده، به میزان فهم و ظرفیت اشخاص، برای هر نوع استغفار، آثار خاصی ذکر گردیده است. و هر یک جایگاه ویژه‌ای دارد و اثر خاصی را ایفا می‌کند. و در اکثر موارد آثار مشترکی نیز دارند. این بدان خاطر است که همانگونه که بدن انسان، به غذاها، میوه‌ها، سبزی‌ها و نوشیدنی‌های مختلف احتیاج دارد؛ تا انواع ویتامین‌های لازم بدن تأمین شود. و اکتفا کردن به یک نوع خوردنی یا نوشیدنی، باعث نارسایی‌ها و کمبودهایی در بدن گشته و سلامت جسم او را به خطر می‌اندازد؛ روح بشر نیز محتاج به انواع عبادات، اذکار و ادعیه است؛ که هر نوعی از آن‌ها مکمل نوع دیگر است و از تأثیر آن‌ها در شادابی و سبکبالی روح انسان، نباید غافل گشت. در مورد استغفار نیز، این مسأله رعایت شده است. از آن‌جا که گناهان انواع مختلفی دارند، هر گناهی استغفاری مخصوص لازم دارد؛ در تعالیم نورانی قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) به تلاوت استغفارهای گوناگونی سفارش شده است. در نسخه‌های استغفار که از معصومین (علیهم السلام) رسیده است، به مناسبت‌های گوناگون نوع خاصی از آن ذکر گردیده است که باید قرائت شود. همچنین در بسیاری از موارد، زمان و تعداد آن نیز مشخص شده است. پس شایسته است، انسانی که شیفته کمال و در جستجوی گل‌های هدایت است، در گلستان استغفار قدم گذارده و از هر شاخه‌ای گلی چیده و مشام‌جانش را به انواع عطرهای دل‌انگیزش، معطر سازد. توجه به فرازهای متفاوت این ذکر پر بار و تلاوت انواع گوناگونش، هستی انسان را از زندان تاریک گناهان رهانیده و دل و جانش را به انوار سخنان نورانی معصومین (علیهم السلام)، روشن می‌سازد. ما در اینجا نمونه‌های مختلف استغفار، همراه با زمان تلاوت و آثار و برکات هر یک را به طور اختصار یادآور شده و در لابلای بحث، به استغفارهای مجرب نیز، اشاره‌ای خواهیم داشت:

نمونه اول

زمان تلاوت: تا هفت ساعت بعد از گناه اثر و پاداش: گناه در نامه عمل نوشته نمی‌شود امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: کسی که مرتکب گناهی می‌گردد، هفت ساعت به او مهلت داده می‌شود، اگر سه مرتبه گفت: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ». «از خداوند، طلب آمرزش می‌کنم، خدائی که معبودی جز او نیست زنده‌ای ازلی و ابدی و سرپرستی بی‌همتا است؛» آن گناه در نامه عملش نوشته نمی‌شود. (۱) در حدیث دیگر، امام صادق (علیه السلام) همین پاداش را برای این نوع استغفار، با مختصر اضافه‌ای، بیان می‌کنند، متن استغفار در این روایت چنین است: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَاتُوبُ إِلَيْهِ . (۲) « از خداوند ، طلب آمرزش می کنم ، خدائی که معبودی جز او نیست زنده ای ازلی و ابدی ، سرپرستی بی همتا و صاحب جلال و جوانمردی است به سوی او توبه می کنم » . این اثر در روایتی ، برای استغفار دیگری نیز بیان گردیده است ، متن استغفار در این روایت چنین آمده است : « أَشْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ، عَالَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ، الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ، الْعَفْوُ الرَّحِيمُ ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَاتُوبُ إِلَيْهِ » . (۳) « از خداوند ، طلب آمرزش می کنم ، خدائی که معبودی جز او نیست ، دانای نمان و آشکار ، ارجمند و نیرومند و صاحب حکمت است (نسبت به گناهکاران) بسیار آمرزنده و (نسبت به مؤمنان) بسیار مهربان و صاحب جلال و جوانمردی است . و به سوی او توبه می کنم » . ۱ . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۳۷ . ۲ . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۳۸ ؛ وسائل الشیعه ، ج ۱۶ ، ص ۶۵ . ۳ . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۲۹ - ۴۳۰ .

نمونه دوم

زمان تلاوت : بعد از نماز واجب اثر و پاداش : بخشش تمام گناهان امام باقر (علیه السلام) می فرمایند : هر کس بعد از نماز واجب و قبل از آن که از حالت نماز خارج شده و پایش را تکان دهد ؛ بگوید : « أَشْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَاتُوبُ إِلَيْهِ » « از خداوند ، آمرزش می طلبم ، خدائی که معبودی جز او نیست ، زنده ای ازلی و ابدی و سرپرستی بی همتا و صاحب جلال و جوانمردی است به سوی او توبه می کنم » . خداوند همه گناهانش را می آمرزد ، اگر چه گناهانش به اندازه کف دریا باشد . (۱) ۱ . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۲۱ .

نمونه سوم

زمان تلاوت : لحظه سوار شدن بر مرکب اثر و پاداش : آمرزش تمام گناهان رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) در ضمن سفارش هایشان به امیرالمؤمنین (علیه السلام) می فرمایند : ای علی ، هر کس هنگامی که سوار مرکب شد ، آیه الکرسی را تلاوت کند و سپس بگوید : « أَشْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَاتُوبُ إِلَيْهِ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي ، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ » . « از خداوند ، آمرزش می طلبم ، خدائی که معبودی جز او نیست زنده ای ازلی و ابدی ، سرپرستی بی همتا است ، و به سوی او توبه می کنم . خدایا گناهانم را ببخش ، که کسی جز تو گناهان را نمی بخشد » . سیدالکریم (خداوند) خطاب به ملائکه می فرماید : ای فرشتگان من ، بنده من می داند که غیر از من کسی گناهان او را نمی بخشد . شما شاهد باشید که من همه گناهان او را آمرزیدم . (۱) ۱ . بحار الأنوار ، ج ۷۳ ، ص ۲۹۴ .

نمونه سوم

زمان تلاوت : هنگام خوابیدن اثر و پاداش : آمرزش همه گناهان هر چند زیاد باشد پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم) می فرمایند : هر کس هنگامی که برای خوابیدن به بستر می رود ، سه مرتبه بگوید : « أَشْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَاتُوبُ إِلَيْهِ » خداوند همه گناهان او را می بخشد ، اگر چه گناهانش مثل کف دریا ، به تعداد برگ درختان و ریگ های انباشته بیابان و به عدد روزهای دنیا باشد . (۱) ۱ . بحار الأنوار ، ج ۷۳ ، ص ۲۰۴ .

نمونه چهارم

زمان تلاوت : در طول شبانه روز اثر و پاداش : آمرزش چهل گناه کبیره در شبانه روز امام صادق (علیه السلام) می فرمایند : هر مؤمنی که شبانه روز چهل گناه کبیره انجام دهد و با حالت ندامت و پشیمانی (از کردار زشت خویش) بگوید : « أَشْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ، وَ أَسْأَلُهُ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدَ وَّ آلِ مُحَمَّدٍ وَّ أَنْ يُتَوَّبَ عَلَيَّ . « از خداوند ، طلب آمرزش می کنم ، خدائی که معبودی جز او نیست ، زنده ای ازلی و ابدی ، سرپرستی بی همتا ، پدید آورنده آسمان ها و زمین و صاحب جلالت و جوانمردی است . از او می خواهم که بر محمد و آل محمد درود فرستد و توبه مرا بپذیرد . » .
 خداوند همه گناهان او را می بخشد و کسی که در روز بیش از چهل گناه کبیره انجام دهد خیری در او نیست . (۱) . ۱ . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۳۸ ؛ بحار الأنوار ، ج ۸۴ ، ۱ .

نمونه پنجم

زمان تلاوت : هر روز بعد از نماز عصر اثر و پاداش : دو فرشته مأمور ، نامه اعمال زشت را پاره می کنند رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند : هر کس بعد از نماز عصر هر روز ، روزی یک بار بگوید : « أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ، الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ، وَ أَسْأَلُهُ أَنْ يُتَوَّبَ عَلَيَّ تَوْبَةً عَبْدٌ ذَلِيلٌ خَاضِعٌ فَقِيرٌ بِإِسْمِ مَسْكِينٍ (مُسْتَكِينٍ) مُسْتَجِيرٌ لَا يَمْلِكُ لِنَفْسِهِ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَلَا مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نَشُورًا » . « از خداوند ، طلب آمرزش می کنم ، خدائی که معبودی جز او نیست ، زنده ای ازلی و ابدی ، بخشنده و مهربان ، صاحب جلالت و جوانمردی است . و از او می خواهم که توبه مرا بپذیرد ، بسان (پذیرش) توبه بنده خواری که فروتن و تهیدست ، نیازمند و درمانده ، و حقیر و پناهنده گشته ، و مالک هیچ سود و زیان ، مرگ و حیات و دوباره زنده شدنی نیست . » . خداوند به دو ملک مأمور او دستور می دهد که نامه کردار زشت او را ، هر چه هست ، پاره کنند . (۱) . ۱ . مستدرک الوسائل ، ج ۵ ، ص ۱۲۰ .

نمونه ششم

زمان تلاوت : تا دو ماه ، روزی چهارصد مرتبه اثر و پاداش : دست یافتن به گنجی از علم یا مال امام صادق (علیه السلام) می فرمایند : هر کس تا دو ماه روزی چهارصد بار پی در پی بگوید : « أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ، الْحَيُّ الْقَيُّومُ ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ، مِنْ جَمِيعِ ظُلْمِي وَ جُرْمِي وَ إِسْرَافِي عَلَيَّ نَفْسِي وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ . » « از خداوند ، طلب آمرزش می کنم ، خدائی که معبودی جز او نیست ، زنده ای ازلی و ابدی ، سرپرستی بی همتا و پدید آورنده آسمان ها و زمین است . از همه ستمی که به خود کرده و جرمی که مرتکب گشته ام و اسراف و زیاده روی که بر نفس خویش روا داشته ام (آمرزش طلبیده) و به سوی او باز می گردم ؛ » یا گنجی از علم و دانش به او داده می شود ، یا گنجی از مال و ثروت روزیش می گردد . (۱) . ۱ . وسائل الشیعه ، ج ۷ ، ص ۲۲۵ .

نمونه هفتم

زمان تلاوت : سحر ، در قنوت نماز وتر اثر و پاداش : ۱- آمرزش خدا برای انسان واجب می شود ۲- نام او جزو استغفارگویان در سحر نوشته می شود امام صادق (علیه السلام) در حدیث زیبایی می فرمایند : هر کس در نماز وتر (یک رکعت آخر نماز شب ، هنگام قنوت) هفتاد مرتبه بگوید : « أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ » و مدت یک سال هر شب بر آن مداومت نماید ، خداوند در نزد خویش او را از استغفارگویان در سحرگان ، می نویسد ، و آمرزش و مغفرت خدا برایش واجب می شود . (۱) استغفار پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) در نماز شب همین استغفار بوده است . علاوه بر این ، حضرتش روزی هفتاد مرتبه می فرمودند : « أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ » و اهل بیت آن حضرت (علیهم السلام) و صالحین از اصحابشان نیز به همین روش عمل می کردند . (۲) . ۱ . وسائل الشیعه ، ج ۶ ، ص ۲۷۹ ؛ من لایحضره الفقیه ، ج ۱ ، ص ۴۸۹ . ۲ . وسائل الشیعه ، ج ۱۶ ، ص ۸۱ .

نمونه هشتم

زمان تلاوت : هر روز ، روزی هفتاد مرتبه اثر و پاداش : خدا هفتصد گناه او را می آمرزد امام صادق (علیه السلام) می فرمایند : هر کسی روزی هفتاد بار بگوید : « أَشَدِّ تَغْفِرُ اللَّهُ » خداوند هفت صد گناه او را می آمرزد . و در بنده ای که روزی هفت صد گناه می کند ، خیری نیست . (۱) در اهمیت و شرافت این ذکر همین بس که امام صادق (علیه السلام) می فرمایند : برنامه رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) چنین بود که روزی هفتاد بار ، بدین صورت استغفار کرده و هفتاد مرتبه به سوی خدا توبه می کردند . (۲) ۱ . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۳۹ . ۲ . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۴ .

نمونه نهم

زمان تلاوت : بعد از نماز صبح تا طلوع آفتاب اثر و پاداش : دست یافتن به ثروت بی گمان ابی جعفر شامی گوید : در شام مردی به نام هلقام بود ، او این حدیث را برایم نقل کرد : خدمت مولا-یم موسی بن جعفر (علیهما السلام) رفتم و عرض کردم : به من دعایی تعلیم نمایید که جامع دنیا و آخرت باشد و مختصر هم باشد . امام (علیه السلام) فرمودند : بعد از نماز صبح تا طلوع آفتاب این ذکر را بگو : « سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ ، أَشَدِّ تَغْفِرُ اللَّهُ ، وَ أَسْأَلُهُ مِنْ فَضْلِهِ » « منزه است خدائی که با عظمت است و به حمد و ستایش او مشغولم ، از خداوند آمرزش می طلبم و از فضل و عنایتش سؤال می کنم » . هلقام گفت : وضعیت من در میان خاندانم از همه بدتر بود ، نمی دانم چه شد که (بعد از تلاوت این ذکر شریف) ناگهان ازنی از طرف شخصی به من رسید که فکر نمی کردم بین او و من پیوند خویشاوندی باشد ، به حدی وضع مالی و اقتصادی رونق یافت که امروز توانگرترین فرد در میان بستگان خود هستم ، این برکات نبود مگر به خاطر آنچه بنده صالح خدا ، مولا-یم حضرت موسی بن جعفر (علیهما السلام) به من آموخت . (۱) ۱ . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۵۰ .

نمونه دهم

زمان تلاوت : شب عید فطر بعد از دو رکعت نماز اثر و پاداش : روا گشتن حاجت ، آمرزش تمام گناهان حارث اعور گوید : عادت مولا-یم امیرالمؤمنین (علیه السلام) این بود که شب عید فطر ، دو رکعت نماز می خواندند ، در رکعت اول بعد از حمد هزار مرتبه سوره توحید و در رکعت دوم بعد از حمد یک مرتبه آن را تلاوت می فرمودند ، سپس به رکوع می رفتند و پس از آن سجده می کردند و بعد از سلام نماز به سجده می رفتند و صد بار می گفتند : « أَتُوبُ إِلَى اللَّهِ » سپس می فرمودند : « يَا ذَا الْمَنِّ وَالْجُودِ ، يَا ذَا الْمَنِّ وَالطَّوْلِ ، يَا مُضِيَّ طِفِّي مُحَمَّدَ ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدَ وَ آلِهِ وَ أَفْعَلْ بِي كَذَا وَ كَذَا » « ای خدائی که صاحب منت و سخاوتی ، ای خداوئی که صاحب انعام و برتری هستی ، ای برانگیزنده محمد ، بر محمد و آلش درود فرست و با من چنین و چنان کن (حاجتم را برآور » . و چون سر از سجده بر می داشتند ، چهره نورانشان را به طرف ما برگردانده و می فرمودند : « وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَفْعَلُهَا أَحَدٌ يَسْأَلُ اللَّهَ تَعَالَى شَيْئًا إِلَّا أَعْطَاهُ ، فَلَوْ أَتَاهُ مِنَ الذُّنُوبِ بَعْدَ رَمْلِ عَالِجٍ ، غَفَرَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ . » سوگند به آن کس که جان من در دست اوست ، هیچ کس این عمل را انجام نمی دهد و از خدا حاجتی نمی خواهد مگر این که خدا حاجتش را به او عطا می فرماید . اگر کسی با کوله باری از گناه به تعداد ریگ های روی هم انباشته شده ، به درگاه او روی آورد (و این ذکر را بگوید) ، خدا او را می آمرزد . (۱) ۱ . بحار الأنوار ، ج ۸۸ ، ص ۱۲۰ .

نمونه یازدهم

زمان تلاوت : شب قدر بعد از نماز مغرب و عشا اثر و پاداش : برآورده شدن حاجت حسن بن راشد حدیثی را از امام صادق (علیه السلام) نقل می کند که بعضی از اعمال شب قدر را در آن بیان می کنند ، در بخشی از آن می فرمایند : وقتی نماز مغرب و عشا را خواندی ، دستهایت را بلند کن و بگو : « یا ذَالْمَنِّ یا ذَا الطَّوْلِ (وَالطَّوْلِ) یا ذَالجُودِ یا مُضْطَفِّی مُحَمَّد وَ ناصِرَهُ ، صَلِّ عَلَی مُحَمَّد وَ آلِهِ وَ اغْفِرْ لَی کُلِّ ذَنْبٍ اَخَصَّیْتَهُ وَ هُوَ عِنْدَکَ فِی کِتَابِ مِیْن . » « ای خدائی که صاحب نعمت هستی و بر بندگانت منت داری ، ای کسی که صاحب برتری هستی ، ای کسی که صاحب جود و سخاوتی ، ای برانگیزنده محمّد و یاور او ، بر محمّد و آلش درود فرست و هر گناهی (که از من سر زده و) تو آن را شماره کرده ای و در نزد تو در کتاب مبین ثبت گردیده است ، ببخشای . » سپس به سجده رفته و صد بار در حال سجده می گوئی : « اَتُوبُ اِلَی اللّهِ . » بعد حاجت را می خواهی انشاء الله برآورده می شود . (۱) چقدر مناسب و بجاست که منتظران و دلباختگان امام زمان (علیه السلام) بعد از انجام این عمل در شب عید فطر و شبهای قدر ، که وعده استجابت داده شده است ، تعجیل ظهور مولای مظلوم خویش را از خدا بخواهند و این دعا را ورد زبان خویش ساخته و بگویند : « اَللّهُمَّ عَجِّلْ لَوْلیکَ الفَرَجَ » به این امید که آن یار سفر کرده دعا کنندگان برای ظهورش را از دعای خویش بهره مند سازد ؛ آن ها را از خاطر عطرش دور نگرداند و برای گناهانشان استغفار نماید . ۱ - الاقبال ، ص ۲۷۱ .

نمونه دوازدهم

زمان تلاوت : ماه رجب اثر و پاداش : ۱- گوینده آن عاقبت به خیر می گردد ۲- پاداش صد شهید برایش نوشته می شود ۳- در قیامت به آرزویش می رسد پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله) فرمودند : هر کس در ماه رجب صد بار بگوید : اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ الَّذِی لا اِلهَ اِلاَّ هُوَ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ اَتُوبُ اِلَیْهِ . و آن را با صدقه ای ختم کند ، خداوند عاقبت او را به رحمت و آمرزش خودش ، ختم می فرماید . و هر کس این استغفار را چهار صد بار بگوید ، خداوند پاداش صد شهید را برایش می نویسد و زمانی که در قیامت خدا را ملاقات کند ، خداوند به او می گوید : تو به سلطنت من اقرار کردی ، اکنون هر آرزویی داری از من بخواه تا به تو عطا کنم ، به راستی که قدرتمندی غیر من نیست . (۱) ۱ . وسائل الشّیعه ، ج ۱۰ ، ص ۴۸۴ .

نمونه سیزدهم

زمان تلاوت : هر صبح و شب در ماه رجب اثر و پاداش : ۱- در حالی می میرد که خداوند از او راضی است ۲- آتش قیامت او را فرا نمی گیرد سید بن طاووس در کتاب اقبال گوید : در روایتی چنین آمده است : هر کس در ماه رجب از خدا آمرزش طلبد ، استغفار کرده و از خدا درخواست توبه کند و هفتاد مرتبه در صبح و هفتاد مرتبه در شب بگوید : « اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَ اَتُوبُ اِلَیْهِ » و بعد از آن که هفتاد مرتبه تمام شد ، دست هایش را بلند کرده و بگوید : « اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِی وَ تَبَّ عَلَیَّ » اگر در ماه رجب بمیرد ، در حالی از دنیا رفته است که خدا از او راضی است و از برکت ماه رجب آتش او را فرا نمی گیرد . (۱) ۱ . وسائل الشّیعه ، ج ۱۰ ، ص ۴۸۴ .

نمونه چهاردهم

زمان تلاوت : هر روز ماه شعبان اثر و پاداش : ۱- نامه برائت از آتش به انسان داده می شود ۲- مجوز عبور از صراط برایش نوشته می شود ۳- در دارالقرار ساکن می گردد ۴- استغفارش هزار برابر پاداش داده می شود ریان بن صلت گوید : از مولایم علی بن موسی الرضا (علیه السلام) شنیدم که می فرمودند : هر کس در هر روز ماه شعبان ، هفتاد بار بگوید : « اَسْئَلُ تَغْفِرُ اللّٰهَ وَ اَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ » خداوند نامه ای به عنوان برائت از آتش برایش می نویسد و مجوزی برای عبور از صراط برای او صادر می کند و او را در دارالقرار (بهشت) ساکن می نماید . (۱) گفتن این استغفار ، اگر در ماه شعبان باشد هزار برابر استغفار در ماه های دیگر است . و برترین

عمل در این ماه شمرده شده است. ابراهیم بن میمون گوید: از امام صادق (علیه السلام) سؤال کردم: برترین دعا در ماه شعبان چیست؟ فرمودند: «استغفار». آن گاه فرمودند: هر کس در ماه شعبان روزی هفتاد بار استغفار بگوید مثل کسی است که در ماه های دیگر غیر از ماه شعبان هفتاد هزار بار استغفار گفته است. من گفتم: چگونه در این ماه استغفار کنم؟ فرمودند: بگو: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ». (۲) در اهمیت این استغفار همین بس که امام رضا (علیه السلام) می فرماید: هر کس در ماه شعبان، روزی هفتاد بار استغفار کند، خداوند روز قیامت او را همراه رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) محشور می گرداند و بر خدا واجب می شود او را گرامی بدارد. (۳) ۱. وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۵۰۹. ۲. وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۵۱۱. ۳. بحار الأنوار، ج ۹۴، ص ۷۲.

نمونه پانزدهم

زمان تلاوت: روز جمعه، بعد از عصر اثر و پاداش: ۱- باعث آمرزش گناه گذشته انسان می شود ۲- از گناه در آینده محفوظ می ماند ۳- اگر گناهی نداشته باشد، خدا پدر و مادرش را می آمرزد امام صادق (علیه السلام) می فرماید: هر کس بعد از عصر روز جمعه هفتاد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ». خداوند گناه گذشته او را می آمرزد و در باقی مانده عمرش او را از گناه حفظ می کند و چنانچه گناهی نداشته باشد، گناهان پدر و مادرش را می بخشد. (۱) ۱. بحار الأنوار، ج ۸۷، ص ۹۱.

نمونه شانزدهم

زمان تلاوت: سحر، قنوت نماز و تراثر و پاداش: ۱- وجوب آمرزش خداوند را در پی دارد ۲- بهشت برای انسان واجب می شود ۳- نامش در شمار استغفار گویان در سحرها نوشته می شود امام صادق (علیه السلام) می فرماید: کسی که در آخر (قنوت) نماز وتر در سحر، هفتاد بار بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ» آمرزش (خداوند) برای او واجب می شود. (۱) و نیز در سخن زیبای دیگری می فرماید: اگر این ذکر را هفتاد بار در حال ایستاده در (قنوت) نماز وترش بگوید، و یک سال بر آن مواظبت کند، (نام او) نزد خداوند در شمار استغفار گویان در سحرها نوشته می شود و بهشت برایش واجب می گردد. (۲) ۱ و ۲. مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۴۰۷.

نمونه هفدهم

زمان تلاوت: هنگام بروز مشکلات و سختی ها اثر و پاداش: گشایش در امور و حل مشکلات سخت پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم) در حدیث زیبایی می فرماید: هر کس مشکلی طاقت فرسا پیدا کرد، یا مصیبتی سخت بر او وارد شد، یا در زندگی به تنگنا افتاد، سی هزار بار بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ» در این صورت خداوند گره از کارش می گشاید و گشایشی در زندگی او قرار می دهد. (۱) تلاوت این استغفار در حل معضلات سخت زندگی به تجربه رسیده است و گره های کور بسیاری از افراد، با همین ذکر باز شده است! آنچه مهم به نظر می رسد تعداد آن است که در حدیث فوق سی هزار بار ذکر شده است و اشخاص متعددی با تلاوت آن به این تعداد، به حوایج خود دست یافته اند. چه زیبا است! که شیعه گنجهکاری، به نیت بر طرف شدن موانع فرج مولای عزیزش - که گناه شیعیان یکی از آن ها است - همین استغفار را به تعداد مذکور - سی هزار بار - در اوقات استجابت دعا، تلاوت کند؛ تا هم گناهش ریخته و غمی از دل مولای غریبش برداشته شود و هم مقدمات خلاصی یوسف زندانی فاطمه (علیها السلام) را از زندان غیبت فراهم کرده باشد! و در ضمن خداوند گره از کارش بگشاید. ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۱۴۳.

نمونه هجدهم

زمان تلاوت: روز جمعه، بعد از نافله صبح اثر و پاداش: خانه ای در بهشت برای گوینده استغفار ابی حمزه گوید: از امام صادق (علیه السلام) شنیدم می فرمودند: کسی که بعد از دو رکعت نافله صبح قبل نماز واجب روز جمعه، صد بار بگوید: «سُبْحَانَ رَبِّيَ وَبِحَمْدِهِ وَاسْتَغْفِرُ رَبِّي وَآتُوبُ إِلَيْهِ» خداوند منزلی در بهشت برایش بنا می کند. (۱) ۱. بحار الأنوار، ج ۸۷، ص ۱۸.

نمونه نوزدهم

زمان تلاوت: شب یا روز در طول سال اثر و پاداش: ۱- همه گناهان آمرزیده می شود ۲- گوینده آن هیچ گاه فقیر نمی شود. ۳- به تعداد آنچه در آسمان و زمین است، برایش حسنات نوشته می شود. ۴- اگر در شب یا روزی که این استغفار را تلاوت کرده بمیرد وارد بهشت می گردد. رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) در فضیلت این استغفار می فرماید: خداوند گناهان صاحب این استغفار را می آمرزد، اگر چه گناهان او آسمان ها و زمین های هفتگانه را پر کرده باشد، به سنگینی کوه ها و عدد قطرات باران، و به تعداد آنچه در بیابان و دریا است باشد. و به همین اندازه برای کسی که این استغفار را تلاوت کند، حسنات نوشته می شود. و چنانچه بنده ای، در شب یا روزی که این استغفار را قرائت می نماید، بمیرد، داخل بهشت می شود و هیچ گاه فقیر نمی گردد. (۱) متن این استغفار چنین است: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ مِمَّا تُبْتُ إِلَيْكَ مِنْهُ ثُمَّ عُدْتُ فِيهِ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا أَرَدْتُ بِهِ وَجْهَكَ فَخَالَطَنِي فِيهِ مَا لَيْسَ لَكَ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِلنِّعَمِ الَّتِي مَنَنْتَ بِهَا عَلَيَّ فَقَوَيْتُ بِهَا عَلَيَّ مَعَاصِيكَ. أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، لِكُلِّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ وَلِكُلِّ مَعْصِيَةٍ أَرْتَكِبْتُهَا. اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي عَقْلاً كَامِلاً، وَعَزْماً ثَابِتاً، (۲) وَلُبّاً رَاجِحاً، وَقَلْباً زَكِيّاً، (۳) وَعِلْماً كَثِيراً، وَأَذْباً بَارِعاً، وَاجْعَلْ ذَلِكَ كُفْلَةً لِي، وَلَا تَجْعَلْهُ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ» . «خداوندا، از گناهی آمرزش می طلبم که از آن به سوی تو توبه کردم، سپس به سوی آن باز گشتم، از تو آمرزش می جویم برای عملی که در انجامش تو را اراده نمودم سپس در نیت من چیزی راه یافت که برای تو نبود، از تو آمرزش می خواهم برای نعمتهایی که آن ها را بر من منت نهادی ولی من از آن ها برای نافرمانی های تو نیرو گرفتم. از خدائی طلب آمرزش می کنم که معبودی جز او نیست، زنده ای ازلی و ابدی، سرپرستی بی همتا، دانایی به پنهان و آشکار و بخشنده ای مهربان است. از او برای هر گناهی که انجامش داده و هر معصیتی که مرتکبش شده ام، آمرزش می طلبم. خدایا به من عقل کامل، اراده پا بر جا، عقل برتر، قلب پاکیزه، علم فراوان و ادب نیکو عطا فرما، و همه این نعمت ها را به سود من قرار ده و بر ضرر من قرار مده، به رحمت خودت ای مهربان ترین مهربانان». سپس پنج مرتبه می گویی: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَآتُوبُ إِلَيْهِ». (۴) از خدائی آمرزش می طلبم که معبودی جز او نیست، زنده ای ازلی و ابدی و سرپرستی بی همتا است و به سوی او باز می گردم». ۱. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۳۲۶. ۲. ثاقباً (مصباح الكفعمی و البحار والعلویة). ۳. ذاکياً (مصباح الكفعمی). ۴. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۳۲۶.

نمونه بیستم

آثار وبرکات

زمان تلاوت: شب قبل از خواب اثر و پاداش: ۱- آمرزش تمام گناهان ۲- برآورده شدن خواسته های انسان ۳- ازدیاد مال و ثروت ۴- یافتن اولاد خوب و سالم استغفاری که در صفحات آینده از نظر تان می گذرد، تلاوت آن برای برطرف کردن بسیاری از

مشکلات، و برآورده شدن بسیاری از خواسته های انسان به تجربه ثابت شده است. امیرالمؤمنین (علیه السلام) متن این استغفار را به دست مبارک خود نوشته و به فردی که دستش از مال دنیا تهی شده بود دادند، و او هم طبق دستور حضرت عمل کرد و به ثروت انبوهی دست یافت. افراد زیادی از خواندن این استغفار برای حل مشکلات اقتصادی خویش نتیجه گرفته اند و گره های کور زندگی خود را با تلاوت آن باز نموده اند. بسیار به جاست که دوستان امیرالمؤمنین (علیه السلام) با تلاوت آن به خواسته های مادی و معنوی خویش برسند و از فیوضات آن بهره مند گردند. ما ابتدا اصل داستان را که از امام رضا (علیه السلام) روایت شده است، برای خوانندگان محترم نقل می کنیم و سپس متن زیبای دستخط مولا امیرالمؤمنین (علیه السلام) را با مضامین بلندی که دارد، خدمت دوستداران ولایت و شیعیان امیرالمؤمنین (علیه السلام) تقدیم می کنیم. امام رضا (علیه السلام) از پدرانشان از امام سجاد (علیه السلام) و آن حضرت از پدرشان امام حسین (علیه السلام) چنین روایت می فرمایند: یک روز در خدمت پدرم امیرالمؤمنین (علیه السلام) نشسته بودم که مرد عربی خدمت آن حضرت رسید و اظهار کرد: ای امیرمؤمنان من مردی عیال مندم و بهره ای از مال دنیا ندارم. امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند: چرا استغفار نمی کنی تا حالت خوب شود؟ مرد عرب گفت: یا امیرالمؤمنین من استغفار زیاد کردم و تغییر و افزایشی در وضع خود ندیدم. امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند: خداوند در قرآن می فرماید: (إِسْتِغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا * يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا * وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا). (۱) «از خدا طلب عفو و بخشش کنید که او آمرزنده است و اگر چنین کنید از آسمان باران رحمتش را برای شما پیاپی فرو می فرستد و شما را با اموال و فرزندان متعدّد کمک می کند و باغ های سرسبز و خرم و رودهای جاری و خوشگوار برایتان فراهم می سازد». آن گاه فرمودند: من استغفاری را به تو یاد می دهم که هنگام خواب باید آن را تلاوت کنی که اگر این استغفار را هر شب قبل از خواب بخوانی خداوند روزی تو را افزایش می دهد. سپس نسخه استغفار را برای او نوشته و به او دادند و فرمودند: هر گاه برای خواب به بستر رفتی و خواستی بخوابی، این استغفار را بخوان و گریه کن و اگر اشک نیامد حالت گریه به خود بگیر و تباهی کن. امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: مرد عرب رفت و سال بعد خدمت پدرم امیرالمؤمنین (علیه السلام) رسید و گفت: یا امیرالمؤمنین، خداوند نعمتش را بر من تمام کرد. و آن قدر به من ثروت و مکت عطا کرد که از زیادی اموال، محل نگهداری آن ها برایم تنگ شده است و جایی برای بستن و محافظت شتران و گوسفندانم ندارم. امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند: ای برادر عرب سوگند به آن خدایی که محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) را به رسالت برانگیخته است، هر بنده ای که این استغفار را قرائت کند و به آن خدا را بخواند، خداوند گناهان او را ببخشد، حوائج مشروع او را برآورد، و از برکت تلاوت این استغفار مال و فرزند او را زیاد کند. (۲) نکته قابل تذکر این که، دست یافتن به آثار و برکات این استغفار، علاوه بر آنچه گذشت - همان گونه که امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرموده اند - مشروط به این است که اولاً: با وضو و هنگام رفتن به بستر خواب قرائت شود. ثانیاً: هنگام تلاوت آن اشک ندامت و پشیمانی ریخته شود و چنانچه اشکی نداشت تباهی کند و حالت گریه کنندگان را به خود بگیرد. از همه مهمتر این که، واقعاً از گذشته خود پشیمان شود، از گناهان خود توبه کند، تصمیم جدی بر ترک گناه بگیرد، از هر گونه معامله حرام و درآمد غیرمشروع فاصله جوید، خداوند را رازق خود بداند، و در حضرت حال که برای کسب حلال و درآمد مشروع تلاش می کند، به درگاه خداوند پناه برده و از او بخواهد که به کسب و کارش برکت دهد و روزی او را وسیع گرداند. با حفظ همه این جهات، دست یافتن به نتیجه قطعی متوقف بر این است که مصلحت انسان در ثروت بیشتر و روزی فراوان تر و یا حاجت دیگری که از خدا خواسته است، باشد. و اگر مانعی چون ترک دعا، عدم توجه به خدا و ارتکاب بعضی از گناهان برای رسیدن به آن در میان باشد، با قرائت این استغفار همه موانع برطرف می شود و روزی انسان زیاد می گردد و به حاجت خویش دست می یابد. گفتنی است: ما متن این استغفار را با سه کتاب «الصّحيفة العلویة الجامعة» تحقیق مدرسه الامام المهدي (علیه السلام)، نسخه خطی کتاب «مفاتیح النجاة» تألیف مولی محمد باقر سبزواری، (۳) و کتاب «الصّحيفة

العلویة الثانية» تألیف علامه نوری (رحمه الله) مقابله کرده و نسخه صحیح تر را در متن آورده و اختلاف نسخه ها را در حاشیه ذکر کردیم. و غلط های ادبی که در چاپها و نسخه مذکور ملاحظه شد، بر اساس رعایت قواعد عربی اصلاح گردید. این استغفار دارای سی فراز است که هر شب قبل از خواب باید تلاوت گردد ۱. سوره نوح، آیه ۱۰ - ۱۲. ۲. الصّحیفه العلویة الجامعة، ص ۶۵۹، متن این استغفار در ص ۱۶۴ تا ۱۶۸، کتاب مذکور آمده است. و ما آن را در صفحات آینده با ترجمه روان آورده ایم. ۳. این کتاب، از نسخه های خطی کتابخانه آستان قدس رضوی است.

استغفار مجزبی که امیرالمؤمنین (علیه السلام) به مرد عرب آموختند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ قَوِيَ عَلَيْهِ بَدَنِي بِعَافِيَتِكَ، أَوْ نَالَتَهُ قُدْرَتِي بِفَضْلِ نِعْمَتِكَ، أَوْ بَسَطْتُ إِلَيْهِ يَدِي بِسَابِغِ رِزْقِكَ، أَوْ أَتَكَلْتُ فِيهِ عِنْدَ خَوْفِي مِنْهُ عَلَى أَنَاتِكَ، أَوْ اخْتَجَجْتُ فِيهِ مِنَ النَّاسِ بِسُتْرِكَ، أَوْ وَثِقْتُ مِنْ سَطْوَتِكَ (۱) عَلَيَّ فِيهِ بِحِلْمِكَ، أَوْ عَوَّلْتُ فِيهِ عَلَى كَرَمِ عَفْوِكَ. (۲) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ حُنْتُ فِيهِ أَمَانَتِي، أَوْ بَخَسْتُ بِفِعْلِهِ نَفْسِي، أَوْ اخْتَطَبْتُ بِهِ عَلَى يَدِنِي، أَوْ قَدَمْتُ فِيهِ لَدُنِّي، (۲) أَوْ آثَرْتُ فِيهِ شَهْوَتِي، أَوْ سَعَيْتُ فِيهِ لِعَيْرِي، أَوْ اسْتَعْوَيْتُ إِلَيْهِ مَنْ تَبِعَنِي، أَوْ كَارَيْدْتُ فِيهِ مَنْ مَنَعَنِي، أَوْ قَهَرْتُ عَلَيْهِ مِنْ عَادَانِي، أَوْ غَلَبْتُ عَلَيْهِ بِفَضْلِ حِيلَتِي، أَوْ أَحَلْتُ عَلَيْكَ مَوْلَايَ، فَلَمْ تَغْلِبْنِي عَلَى فِعْلِي، إِذْ كُنْتُ كَارِهًا لِمَعْصِيَتِي فَحَلَمْتَ عَنِّي، لَكِنْ سَبَقَ عِلْمِيكَ فِئِي بِفِعْلِي ذَلِكَ لَمْ تُدْخِلْنِي يَا رَبِّ فِيهِ جَبْرًا، وَ لَمْ تَحْمِلْنِي عَلَيْهِ قَهْرًا، وَ لَمْ تَطْلِمْنِي فِيهِ شَيْئًا فَاسْتَغْفِرُكَ لَهُ وَ لِيَجْمَعَ ذُنُوبِي. (۳) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ تُبِتُ إِلَيْكَ مِنْهُ، وَ أَقْدَمْتُ عَلَى فِعْلِهِ، فَاسْتَحْيَيْتُ مِنْكَ (۳) وَ أَنَا عَلَيْهِ، وَ رَهْبْتُكَ وَ أَنَا فِيهِ تَعَاظِيئُهُ وَ عَدْتُ إِلَيْهِ. (۴) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ كَتَبْتَهُ عَلَيَّ بِسَبَبِ خَيْرٍ أَرَدْتُ بِهِ وَجْهَكَ فَخَالَطَنِي فِيهِ سِوَاكَ، وَ شَارَكَ فِعْلِي مَا لَا يَخْلُصُ لَكَ، أَوْ وَجَبَ عَلَيَّ مَا أَرَدْتُ بِهِ سِوَاكَ، وَ كَثِيرٌ مِنْ فِعْلِي مَا يَكُونُ كَذَلِكَ. (۵) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ تَوَزَّكَ عَلَيَّ بِسَبَبِ عَهْدٍ عَاهَدْتُكَ عَلَيْهِ أَوْ عَقْدٍ عَقَدْتُهُ لَكَ، أَوْ ذِمَّةٍ وَاثَقْتُ بِهَا مِنْ أَجْلِكَ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ، ثُمَّ نَقَضْتُ ذَلِكَ مِنْ غَيْرِ ضَرُورَةٍ لَزِمْتَنِي فِيهِ، بَلِ اسْتَزَلَّنِي إِلَيْهِ عَنِ الْوَفَاءِ بِهِ الْأَشْرُ، وَ مَنَعَنِي عَنِ رِعَايَتِهِ الْبَطْرُ. (۶) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ رَهْبْتُ فِيهِ مِنْ عِبَادِكَ، وَ خِفْتُ فِيهِ غَيْرَكَ، وَ اسْتَحْيَيْتُ فِيهِ مِنْ خَلْقِكَ ثُمَّ أَفْضَيْتُ بِهِ فِعْلِي إِلَيْكَ، (۷) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ أَقْدَمْتُ عَلَيْهِ وَ أَنَا مُسْتَيْقِنٌ أَنَّكَ تُعَاقِبُ عَلَيَّ إِزْتِكَابِهِ فَارْتَكَبْتُهُ. (۸) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ قَدَمْتُ فِيهِ شَهْوَتِي عَلَى طَاعَتِكَ وَ آثَرْتُ مَحَبَّتِي عَلَى أَمْرِكَ، وَ أَرْضَيْتُ فِيهِ نَفْسِي بِسَخَطِكَ وَ قَدَّ نَهَيْتَنِي عَنْهُ بِنَهْيِكَ، وَ تَقَدَّمْتُ إِلَيْهِ بِإِعْدَارِكَ، وَ اخْتَجَجْتُ عَلَيَّ فِيهِ بِوَعِيدِكَ. (۹) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ عَلِمْتُهُ مِنْ نَفْسِي، أَوْ ذَهَلْتُهُ، أَوْ نَسَيْتُهُ، أَوْ تَعَمَّدْتُهُ، أَوْ أَخْطَأْتُهُ، مِمَّا لَا أَشْكُ أَنَّكَ سَأَلْتَنِي عَنْهُ، وَ أَنَّ نَفْسِي مُؤْتَهَنَةٌ بِهِ لَدَيْكَ، وَ أَنَّ كُنْتُ قَدْ نَسَيْتُهُ، أَوْ غَفَلْتُ نَفْسِي عَنْهُ. (۱۰) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ وَاجْهْتُكَ بِهِ، وَ قَدْ أَيَقُنْتُ أَنَّكَ تَرَانِي، وَ أَغْفَلْتُ أَنْ أَتُوبَ إِلَيْكَ مِنْهُ، أَوْ نَسَيْتُ أَنْ أَتُوبَ إِلَيْكَ مِنْهُ، أَوْ نَسَيْتُ أَنْ أَسْتَغْفِرُكَ لَهُ. (۱۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ دَخَلْتُ فِيهِ، وَ أَحْسَبْتُ ظَنِّي بِسُوءِكَ (۱۲) أَنْ لَا تَعْدِبَنِي عَلَيْهِ، وَ أَنَّكَ تَكْفِينِي مِنْهُ. (۱۲) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ اسْتَوْجَبْتُ بِهِ مِنْكَ رَدَّ الدُّعَاءِ، وَ حَزْمَانَ الْأَجَابِيَةِ، وَ خِيَّيَةَ الطَّمَعِ، وَ انْفِسَاخَ الرَّجَاءِ. (۱۳) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ يُعَقِّبُ الْحَسِرَةَ، وَ يُورِثُ النَّدَامَةَ وَ يَحْبِسُ الرِّزْقَ وَ يَزِيدُ الدُّعَاءَ. (۱۴) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ يُورِثُ الْأَسْفَاقَ، وَ يُعَقِّبُ الضَّنَاءَ، (۱۵) وَ يُوجِبُ النَّقَمَ، وَ يَكُونُ آخِرُهُ حَسِيرَةً وَ نَدَامَةً. (۱۵) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ مَدَّخْتُهُ بِلِسَانِي، أَوْ هَشَّتْ (۱۶) إِلَيْهِ نَفْسِي، أَوْ اكْتَسَبْتُهُ بِيَدِي وَ هُوَ عِنْدَكَ قَبِيحٌ تُعَاقِبُ عَلَيَّ مِنْهُ، وَ تَمَقَّتْ مِنْ عَمَلِهِ. (۱۶) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ خَلَوْتُ بِهِ فِي لَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ، حَيْثُ لَا يَرَانِي أَحَدٌ مِنْ خَلْقِكَ، فَمَلْتُ فِيهِ مِنْ تَرْكِهِ بِخَوْفِكَ إِلَى إِزْتِكَابِهِ بِحُسْنِ الظَّنِّ بِكَ، فَسَوَّلْتُ لِي نَفْسِي الْأَقْدَامَ عَلَيْهِ فَوَاقَعْتُهُ، وَ أَنَا عَارِفٌ بِمَعْصِيَتِي لَكَ فِيهِ. (۱۷) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ اسْتَقَلَلْتُهُ، أَوْ اسْتَصْعَزْتُهُ، أَوْ اسْتَعْظَمْتُهُ وَ تَوَرَّطْتُ فِيهِ. (۱۸) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ مَالْتُّ (۱۸) فِيهِ عَلَى أَحَدٍ مِنْ بَرِيئِكَ، أَوْ زَيَّنْتُهُ لِنَفْسِي أَوْ مَاتُ بِهِ إِلَى غَيْرِي، وَ دَلَلْتُ عَلَيْهِ سِوَايَ، أَوْ (۱۹) أَضِرَّرْتُ عَلَيْهِ بِعَمَلِي، أَوْ أَقَمْتُ عَلَيْهِ بِحِيلَتِي. (۱۹) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ اسْتَعَنْتُ عَلَيْهِ بِحِيلَتِي، بِشَيْءٍ مِمَّا يُرَادُ بِهِ

وَجْهَكَ ، أَوْ يُسَيِّ تَظْهَرُ بِمِثْلِهِ عَلَى طَاعَتِكَ ، أَوْ يُتَمَرَّبُ بِمِثْلِهِ إِلَيْكَ ، وَ وَا رَيْتُ عَنِ النَّاسِ وَ لَبَسْتُ فِيهِ ، كَأَنِّي أُرِيدُكَ بِحِيلَتِي ، وَ الْمُرَادُ بِهِ مَعْصِيَتُكَ وَ الْهَوَى (۱۰) فِيهِ مُتَصَرِّفٌ عَلَى غَيْرِ طَاعَتِكَ . (۲۰) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ كَتَبْتَهُ عَلَيَّ بِسَبَبِ عُجْبٍ كَانَ بِنَفْسِي ، أَوْ رِيَاءٍ ، أَوْ سُمْعَةٍ ، أَوْ خِيَلَاءٍ ، أَوْ فَرَحٍ ، أَوْ مَرَحٍ ، أَوْ أَسْرٍ ، أَوْ بَطْرِ ، أَوْ حِقْدٍ ، أَوْ حَمِيَّةٍ ، أَوْ غَضَبٍ ، أَوْ رِضَى ، أَوْ سُخٍّ ، أَوْ بُحْلِ ، أَوْ ظُلْمٍ ، أَوْ خِيَانَةٍ ، أَوْ سِرْقَةٍ ، أَوْ كِذْبٍ ، أَوْ لَهْوٍ ، أَوْ لَعْبٍ ، أَوْ نَوْعٍ مِنْ أَنْوَاعٍ مَا يُكْتَسَبُ بِمِثْلِهِ الذُّنُوبُ وَ يَكُونُ بِاجْتِرَاحِهِ الْعَطْبُ . (۱۱) (۲۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ سَبَقَ فِي عِلْمِكَ ، أَنِّي فَاعَلُهُ فَدَخَلْتُ فِيهِ بِشَهْوَتِي ، وَاجْتَرَحْتُهُ بِإِرَادَتِي ، وَ قَارَفْتُهُ بِمَحَبَّتِي وَ لَذَّتِي وَ مَشِيَّتِي ، وَ شِئْتُهُ إِذْ شِئْتَ أَنْ أَشَاءَهُ ، وَ أَرَدْتُهُ إِذْ أَرَدْتَ أَنْ أُرِيدَهُ ، فَعَمَلْتَهُ إِذْ كَانَ فِي قَدِيمِ تَقْدِيرِكَ وَ نَافِذِ عِلْمِكَ أَنِّي فَاعَلُهُ ، لَمْ تُدْخِلْنِي فِيهِ جَبْرًا ، وَ لَمْ تَحْمِلْنِي عَلَيْهِ قَهْرًا ، وَ لَمْ تَظْلِمْنِي فِيهِ (۱۲) شَيْئًا ، فَاسْتَغْفِرُكَ لَهُ وَ لِكُلِّ ذَنْبٍ جَرَى بِهِ عَلَيَّكَ عَلَيَّ وَفِيَّ إِلَى آخِرِ عُمْرِي . (۲۲) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ مَالَ بِسَيِّحَظِي فِيهِ عَنْ رِضَاكَ ، وَ مَالَتُ نَفْسِي إِلَى رِضَاكَ (۱۳) فَسَيِّحَظْتُهُ ، أَوْ رَهَبْتُ فِيهِ سِتْوَاكَ ، أَوْ عَادَيْتُ فِيهِ أَوْلِيَاءَكَ ، أَوْ وَالَيْتُ فِيهِ أَعْدَاءَكَ ، أَوْ اخْتَرْتُهُمْ عَلَى أَضْيَانِيكَ ، أَوْ خَدَلْتُ فِيهِ أَحِبَّاءَكَ ، أَوْ قَصَرْتُ فِيهِ عَنْ رِضَاكَ يَا خَيْرَ الْغَافِرِينَ . (۲۳) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ ثَبْتُ إِلَيْكَ مِنْهُ ثُمَّ عُدْتُ فِيهِ . (۱۴) (۲۴) وَ اسْتَغْفِرُكَ لِمَا أَعْطَيْتَكَ مِنْ نَفْسِي ثُمَّ لَمْ أَفِ بِهِ . (۲۵) وَ اسْتَغْفِرُكَ لِلنِّعْمَةِ الَّتِي أَنْعَمْتَ بِهَا عَلَيَّ فَقَوَيْتُ بِهَا عَلَى مَعْصِيَتِكَ . (۲۶) وَ اسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ خَيْرٍ أَرَدْتُ بِهِ وَجْهَكَ فَخَالَطَنِي مَا لَيْسَ لَكَ . (۲۷) وَ اسْتَغْفِرُكَ لِمَا دَعَانِي إِلَيْهِ الرُّخَصَ (۱۵) فِيمَا اشْتَبَهَ عَلَيَّ مِمَّا هُوَ عِنْدَكَ حَرَامٌ . (۲۸) وَ اسْتَغْفِرُكَ لِلذُّنُوبِ الَّتِي لَا يَعْلَمُهَا غَيْرُكَ ، وَ لَا يَطَّلِعُ عَلَيْهَا سِوَاكَ ، وَ لَا يَحْتَمِلُهَا إِلَّا حِلْمُكَ ، وَ لَا يَسَعُهَا إِلَّا عَفْوُكَ . (۲۹) وَ اسْتَغْفِرُكَ وَ اتُوبُ إِلَيْكَ مِنْ مَظَالِمِ كَثِيرَةٍ لِعِبَادِكَ قَبْلِي يَا رَبِّ ، فَلَمْ أَشِطَّعْ رَدِّهَا عَلَيْهِمْ وَ تَحْلِيلُهَا مِنْهُمْ ، أَوْ شَهَدُوا فَاسْتَيْحَيْتُ مِنْ اسْتِخْلَالِهِمْ وَ الطَّلَبِ إِلَيْهِمْ وَ إِعْلَامِهِمْ ذَلِكَ ، وَ أَنْتَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ تَشَوِّهْتَنِي مِنْهُمْ ، وَ تَرْضِيَهُمْ عَنِّي كَيْفَ شِئْتَ وَ بِمَا شِئْتَ ، يَا أَرْحَمَ الرَّحِمِينَ ، وَ أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ، وَ خَيْرَ الْغَافِرِينَ . (۳۰) اللَّهُمَّ إِنَّ اسْتَغْفَارِي إِيَّاكَ مَعَ الْإِصْرَارِ لَوْثٌ ، وَ تَرْكِي الْإِسْتِغْفَارَ مَعَ مَعْرِفَتِي بِسَعَةِ جُودِكَ وَ رَحْمَتِكَ عَجْزٌ ، فَكَمْ تَتَحَبَّبُ إِلَيَّ يَا رَبِّ وَ أَنْتَ الْغَنِيُّ عَنِّي ، وَ كَمْ أَبْغَضُ إِلَيْكَ وَ أَنَا الْفَقِيرُ إِلَيْكَ وَ إِلَى رَحْمَتِكَ ، فَيَا مَنْ وَعَدَ فَوْفًا ، وَ أَوْعَدَ فَعْفًا ، اغْفِرْ لِي خَطَايَايَ ، وَ اعْفُفْ وَ أَرْحَمْ وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ . (۱۶) ۱ . « مَفَاتِيحُ » : سَطَوَاتِكَ . ۲ . « مَفَاتِيحُ » : يَدِي . ۳ . « مَفَاتِيحُ » : مِنْهُ . ۴ . « الْعَلَوِيَّةُ الْجَامِعَةُ » : الْبَصْرُ . ۵ . هَكَذَا فِي « الْعَلَوِيَّةُ كِلْتَيْهِمَا » وَ فِي « مَفَاتِيحُ » : وَ أَحْسِنْتُ الْأَلَّ تُعَذِّبُنِي عَلَيْهِ أَوْ رَجَوْتُكَ لِمَغْفِرَتِهِ لِي فَارْتَكَبْتُهُ وَ قَدْ عَوَّلْتُ عَلَى حُسْنِ ظَنِّي بِكَ أَنْ لَا تُعَذِّبُنِي عَلَيْهِ . ۶ . الْمَرَضُ وَ الْهَزَلُ . وَ فِي « الْعَلَوِيَّةُ الثَّانِيَّةُ » وَخَل : الْفَنَاءُ . ۷ . اسْتَهْدتُ وَ فِي « مَفَاتِيحُ » : أَوْ حَثَّ . ۸ . شَايَعْتُ وَ سَاعَدْتُ وَ عَاوَنْتُ وَ فِي « مَفَاتِيحُ » : مَا يَلْتُ . ۹ . « مَفَاتِيحُ » : وَ أَصِيرُوتُ . ۱۰ . هَكَذَا فِي « مَفَاتِيحُ وَ الْعَلَوِيَّةُ الثَّانِيَّةُ » ، وَ فِي « الْعَلَوِيَّةُ الْجَامِعَةُ » : وَ أَطْوَى . ۱۱ . بَاكْتِسَابُهُ الْهَلَاكَ . ۱۲ . « مَفَاتِيحُ » : وَ لَمْ تَظْلِمْنِي شَيْئًا . ۱۳ . « مَفَاتِيحُ » : إِلَى إِرْضَاهَا . ۱۴ . « مَفَاتِيحُ » : ثُمَّ عُودْتُ فِيهِ وَ عُودْتُ فِيهِ ۱۵ . « مَفَاتِيحُ » : التَّرْخُصُ . ۱۶ . الصَّحِيفَةُ الْعَلَوِيَّةُ الْجَامِعَةُ ، ص ۱۶۴ - ۱۶۸ ؛ مَفَاتِيحُ النَّجَاةِ ، نَسْخَةُ خَطِي آسْتَانَ قَدَسٍ ؛ الصَّحِيفَةُ الْعَلَوِيَّةُ الثَّانِيَّةُ ، ص ۶۴ - ۷۰ .

ترجمه استغفاری که امیرالمؤمنین (علیه السلام) به مرد عرب آموختند

۱) خدایا از تو طلب عفو و بخشش دارم درباره هر گناهی که با سلامتی که به من دادی ، بدنم بر آن نیرو گرفت . یا گناهی که به خاطر زیادی نعمت تو ، بر انجام آن قدرت یافتم . یا با افزون گشتن روزیت ، بر آن دست درازی کردم . یا هنگام ترس از آن ، بر متانت و تحمل تو اعتماد کردم و مرتکب آن گشتم . یا گناهی که از مقام ستاریت و پوشانندگی تو کمک گرفتم و آن را از مردم پنهان کردم . یا به خاطر حلم و بردباریت از چیره گشتن و سختگیری تو در مورد آن خاطر جمع گردید . یا گناهی که در مورد آن ، برگذشت کریمانه تو اعتماد کردم و مرتکب آن گردیدم (۲) خداوندا ، از تو عفو و گذشت می طلبم در مورد هر گناهی که در انجام آن به امانت خود (ایمان و معرفتم) خیانت کردم . یا گناهی که با انجامش نفس خود را بی ارزش ساختم یا هیزم (عقوبت و کیفر قیامت) را به دوش خویش کشیدم . یا در مورد آن ، لذت و کامیابی خویش را مقدم داشتم و شهوت و خواسته دل

خود را در راه رسیدن به آن برگزیدم . یا برای رسیدن دیگران بدان تلاش کردم . یا کسی را که از من پیروی نموده بود به سوی آن فریب داده و گمراه کردم . و با کسی که مانع از انجام آن گردید ، حيله به خرج دادم ؛ و کسی را که به خاطر ارتکابش با من دشمنی کرد ، مقهور خود ساختم و با چاره اندیشی برترم بر او غالب و پیروز گشتم . یا تو را (برای دست یافتن به آن گناه) ای مولای من ، ضعیف شمردم ؛ ولی تو مرا بر این کار زشتم مغلوب نساختی و با این که از گناه من ناراحت بودی ، نسبت به کردار ناپسند من خویشتن داری کردی . و تو از قبل ، کردار مرا می دانستی ، نه به گونه ای که مرا به اجبار در میدان آن وارد سازی و به زور به آن واداری ، که تو کمترین ظلمی در مورد آن به من نکردی . من برای این گناه و همه گناهانم از تو درخواست آمرزش می کنم . ۳) خداوندا ، برای هر گناهی که به سوی تو توبه کرده ام ، تقاضای گذشت و بخش دارم ، گناهی که بر انجام آن اقدام کردم در حالی که از تو حیا می کردم اما از آن جدا نمی شدم ، از تو می ترسیدم ولی در آن غرق بودم ، مرتکب آن می شدم و دوباره به سوی برمی گشتم . ۴) بارالها ، از تو آمرزش می خواهم درباره هر گناهی که بر من نوشته ای ، به واسطه کار خیری که تصمیم گرفتم آن را برای تو انجام دهم ، ولی غیر تو در نیت من مخلوط گشت ؛ و چیزی که نیتم را برای تو ناخالص می ساخت ، در آن شرکت جست ؛ یا مرا ملزم ساخت که به واسطه آن غیر تو را اراده کنم . و بسیاری از کارهای من بدینسان بوده است . ۵) خداوندا ، از تو آمرزش می طلبم برای هر گناهی که دست و پای مرا بست ، به خاطر عهد و پیمانی که با تو بستم یا قراردادی که برای تو داشتم یا مطلبی را برای یکی از بندگان تو ، به خاطر تو ، به عهده گرفتم ؛ سپس بدون هیچ ضرورتی عهد شکنی کرده و نقض پیمان کردم . بلکه تکبر و خودبینی من ، مرا از وفای به عهدهم بازداشت و به سوی نقض آن لغزاند ؛ و شادی بیجا و ناسپاسی ، مرا از رعایت آن بازداشت . ۶) خداوندا ، از تو عفو و بخشش می جویم در مورد هر گناهی که هنگام انجام آن از بندگان تو ترسان گشتم و از غیر تو خائف بودم ، (از تو حیا نکردم) اما از آفریده های تو حیا کردم و در خلوت تو مرتکب آن گردیدم . ۷) بارالها ، از تو درخواست بخشش و آمرزش هر گناهی را دارم که بر آن اقدام کردم ، در حالی که یقین داشتم که تو مرا به خاطر آن عقاب می کنی ، ولی مرتکب آن شدم . ۸) خداوندا ، از تو درباره هر گناهی طلب آمرزش می کنم که در مسیر دست یافتن به آن ، شهوت و خواسته دلم را بر طاعت و خواسته تو مقدم داشتم ، و محبت به خویشتن را بر دستور و فرمان تو برگزیدم ، و نفس خود را با غضب و خشم تو خشنود ساختم ؛ در حالی که تو با نهدی خود ، مرا از فعل آن بازداشتی و قبل از آن که من به سوی آن حرکت کنم ، نصیحتم کردی و راه عذر تراشی را به رویم بستی ؛ و با وعده عقاب و عذاب خویش ، حجت را بر من تمام کردی . ۹) بار خدایا ، از تو خواهش بخشش دارم برای هر گناهی که از آن اطلاع دقیق داشتم و یا از آن غافل گشته و فراموش کرده ام ، خواه با علم و آگاهی مرتکب آن شده باشم یا با جهل و نادانی ، گناهی که شک ندارم روزی از من سؤال خواهی کرد و نفس من در گرو آن خواهد بود ، اگر چه آن را فراموش کرده یا نفس خود را از آن غافل کرده باشم . ۱۰) بارالها ، از تو طلب آمرزش و ریزش هر گناهی را دارم که در برابر تو با آن عمل حاضر گشتم در حالی که یقین داشتم که تو مرا می بینی ، ولی از این که توبه کنم و به سوی تو باز گردم ، خود را غافل کرده یا فراموش کردم که توبه کنم و از تو آمرزش بخواهم . ۱۱) خداوندا ، از تو تقاضای عفو و گذشت می کنم برای هر گناهی که در میدان آن داخل گشتم و به تو گمان نیک داشتم که بر انجام آن ، مرا عذاب نمی کنی و عهده دار نجات من از آثار و عواقب بد آن می شوی . ۱۲) کردگارا ، از تو خواهش آمرزش دارم درباره هر گناهی که به خاطر آن استحقاق رد شدن درخواست ، محروم گردیدن از اجابت دعا ، نرسیدن به مقصود ، به هم پاشیدن امید ، و دست نیافتن به آرزو را پیدا کردم . ۱۳) بار پروردگارا ، از تو درخواست عفو و بخشش می نمایم برای هر گناهی که حسرت و اندوه به دنبال داشته و ندامت و پشیمانی از خود به جای گذارده و روزی را حبس کرده ، و دعا را رد می کند . ۱۴) خداوندا ، از تو طلب گذشت و آمرزش می کنم درباره هر گناهی که بیماری های مختلف از خود به جای می گذارد ، رنجوری و لاغری به دنبال دارد ، باعث عقوبت و سختی می گردد ، و سرانجامش حسرت و پشیمانی است . ۱۵) بار خدایا ، از تو آمرزش می طلبم در مورد هر

گناهی که آن را به زبان خود تعریف کردم، یا نَفَس به سوی آن میل پیدا کرد، یا به دست خویش تحصیلش کردم؛ در حالی که آن کار نزد تو کار زشتی است که بر مثل آن بندگان را عقاب می کنی، و هر که را مرتکب آن گردد دشمن می داری. (۱۶)

بارالها، از تو طلب عفو آموزش می کنم برای هر گناهی که شب یا روزم را با آن خلوت کردم، به گونه ای که هیچ یک از آفریده هایت مرا نمی دید اگر چه به خاطر ترس از تو آن را ترک کرده ولی آنچه مرا به اقدام بر آن مایل ساخت، گمان نیکی بود که به تو داشتم، لذا نَفَس مرا فریب داد و از ترک گناه به انجام آن مایل گشتم و در منجلاش فرورفتم، و این در حالی بود که عصیان خود را نسبت به تو می شناختم. (۱۷) خداوندا، از تو تقاضای عفو و بخشش می کنم درباره هر گناهی که آن را کم یا کوچک شمردم، یا در عین حالی که بزرگ دانستم در گردابش فرو رفتم. (۱۸) پروردگارا، از تو خواهش آموزش و ریزش هر گناهی را دارم که در مورد آن یکی از بندگان تو را به انجام آن کمک و یاری کردم، یا آن را برای نفس خود زینت دادم یا با اشاره ام دیگری را بدان واداشتم و غیر خود را به سوی آن رهنمون گردیدم و با علم و آگاهی بر آن اصرار ورزیدم، یا با چاره اندیشی خویش بدان استقامت کردم. (۱۹) کردگارا، برای هر گناهی از تو درخواست عفو و بخشش دارم که با حيله های شیطانی خویش برای انجام آن، از طریق کاری کمک جستم که به واسطه آن می توان تو را قصد کرد و به تو تقرّب جست و بر طاعت و پیروی تو غالب گشت یا به تو نزدیک شد؛ امّا من باطن کارم را از مردم پنهان کردم و مطلب را بر آن ها مشتبه ساختم و چنین وانمود کردم که مقصودم از انجام این کار تو هستی؛ در حالی که مراد من نافرمانی تو بود، و هوای نفس، باطن کارم را از ظاهرش که برای تو بود جدا ساخته و به غیر طاعت تو برگرداند. (۲۰) خداوندا، از تو طلب عفو و آموزش می کنم نسبت به هر گناهی که بر من نوشته ای به خاطر عجب و خودبینی، ریا و خودنمایی، رساندن صدای عبادت خویش به دیگران، تکبر و بزرگ منشی، شادی بی جا و نشاط غرور آفرین، خودپسندی و گردن کشی در برابر حق و ناسپاسی در مقابل نعمت های تو، کینه توزی و رشک بردن به دیگران، غضب نمودن و خشمگین شدن، راضی گشتن و خشنود شدن، آزمندی و بخل ورزیدن، ظلم و خیانت، سرقت و دروغگویی، کار بیهوده و بازی نمودن، یا نوعی از انواع صفات زشت و کارهای ناپسندی که با مثل آن گناهان تحصیل می گردد، و با ورود در میدان آن انسان به هلاکت می افتد (خداوندا، از هر گناهی که به واسطه یکی از این صفات بر آن دست یافتم از تو طلب عفو و بخشش می کنم). (۲۱) بارالها، از تو تمنای آموزش و گذشت دارم برای هر گناهی که در علم تو گذشته است که من آن را انجام می دهم، گناهی که به شهوت و خواسته دل خویش در آن قدم گذارده ام و با اراده خود انجامش داده ام و به خاطر علاقه ای که به آن داشتم و لذتی که از آن می بردم با خواست خود مرتکبش گشتم، و این خواست من در حالی است که تو خواستی من بخواهم، آن را اراده کردم در حالی که تو اراده نمودی من اراده کنم و در نتیجه آن را انجام دادم، زیرا در تقدیر قدیم و علم گذرای تو چنین گذشته که من آن را به اراده خود انجام می دهم، نه این که تو مرا به زور وادار به این گناه کنی یا بی اختیار مرا به آن واداری، توهیح ظلمی در ارتباط با این کار زشت، به من نکردی پس، از تو برای این گناه و هر گناهی که علم تو بر آن جاری گشته است و درباره من تا آخر عمرم جاری می شود طلب عفو و بخشش می کنم. (۲۲) پروردگارا، از تو تقاضای مغفرت و آموزش دارم، در مورد هر گناهی که به خشم خود درباره آن از خشنودی تو روی گرداندم و نَفَس به سوی خشنودی تو مایل گشت ولی به خاطر دست یافتن به گناه، خشنودی تو را دشمن داشتم در انجام آن از غیر تو ترسیدم، با دوستان تو دشمنی و با دشمنان تو دوستی کردم و آنان را بر بهترین بندگان برگزیدم و در راه ارتکاب آن دوستان تو را بیچاره و گرفتار کردم یا برای دست یافتن به آن از خشنودی تو کاستم و در تحصیل آن کوتاهی کردم. ای بهترین بخشندگان. (۲۳) خداوندا، از تو تقاضای بخشش و آموزش دارم درباره هر گناهی که به سوی تو توبه کردم، سپس دوباره به سوی آن بازگشتم. (۲۴) از تو می خواهم مرا ببخشی نسبت به وعده ای که به تو دادم، پیمان هایی که با تو بستم، ولی به آن وفا نکردم. (۲۵) از تو طلب آموزش می کنم برای نعمت هایی که به من عطا کردی، و من به واسطه آن ها خود را برای نافرمانی تو نیرومند ساختم. (۲۶) از تو تقاضای

عفو و بخشش دارم در مورد هر کار خیری که تصمیم گرفتم آن را برای خشنودی تو انجام دهم، اما در نیتم آنچه برای تو نبود راه یافت. (۲۷) از تو می‌خواهم مرا عفو فرمایی نسبت به امور شبهه‌ناکی که در نزد تو حرام بود، و اجازه ظاهری مرا به سوی آن فرا خواند. (۲۸) از تو درخواست آموزش دارم، نسبت به گناهایی که غیر از تو کسی از آن با خبر نیست، و جز تو کسی از آن اطلاع ندارد، و جز حلم و بردباری تو عامل دیگری گنجایش در بر گرفتن آن را ندارد. (۲۹) ای خدای من، از تو می‌خواهم مرا ببخشی و توبه‌ام را بپذیری نسبت به مظالم و حقوق فراوانی که از بندگانت به عهده من است، اما من قدرت برگرداندن و حلالیت طلبیدن از آن‌ها را ندارم؛ یا اگر صاحبان حق برای حلال نمودن نزد من حاضر شدند؛ حیا کردم که از آن‌ها حلالیت بطلبم و از آنان بخواهم و به آن‌ها اعلام کنم که از من راضی شوند. و تو قدرت داری که برایم از آنان طلب بخشش نمایی و آن‌ها را از من راضی گردانی، به هر صورت که خودت می‌خواهی، و به هر چیزی که می‌خواهی. ای مهربانترین مهربانان و ای بهترین حکم‌کنندگان و برترین بخشندگان. (۳۰) خداوندا! طلب عفو و بخشش من از تو با اصرار و پافشاری فرومایگی است. و ترک آموزش خواهی من با معرفتم به گسترش جود و رحمت تو، عجز و ناتوانی است. ای پروردگرم، چه بسیار اوقاتی که توبه من اظهار محبت کردی، در حالی که تو از من بی‌نیاز هستی، و چه بسیار که من با تو دشمنی کردم، در حالی که سر تا پا نیازمند به تو و رحمت هستم. ای کسی که وعده به ثواب می‌دهی و به وعده ات وفا می‌کنی، و از عقاب می‌ترسانی اما می‌بخشی، خطاها و لغزش‌های مرا ببخش، مرا عفو کن و بر من رحم فرما که تو بهترین رحم‌کنندگانی. در خاتمه تذکر این مطلب ضروری است: امیرالمؤمنین (علیه السلام)، دو استغفار مفصل دیگر دارند که دارای مضامین زیبا و بلندی است و حضرتش یکی را در قنوت نماز وتر، و دیگری را بعد از نافله صبح، قرائت می‌کردند و تلاوت این دو استغفار نیز تأثیر بسزائی در وسعت روزی و گشایش در زندگی انسان دارد. ولی با توجه به اینکه حجم کتابچه زیاد می‌شد، برای رعایت اختصار از ذکر آن خودداری شد. طالبین می‌توانند به کتاب «تجربه شیرین ندامت» مراجعه کنند و از برکات تلاوت این دو استغفار پر بار نیز، بهره‌مند گردند.

چگونه از امام زمان (علیه السلام) عذر خواهی کنیم؟

قسمت اول

وظیفه هر شیعه گنهکاری آن است که پس از استغفار و عذر خواهی از خداوند به امام زمان خویش (علیه السلام) پناهنده شود و از آن ذات پاک بخواهد که برای گناهانش استغفار کرده و سخنی را با مولای خود نجوا کند که برادران یوسف به یوسف (علیه السلام) گفتند. آن‌ها جنایاتی را نسبت به یوسف روا داشتند تا آنجا که او را به قصد کشتن میان چاه افکندند، و بعد از چند سال گرفتار قحطی و خشک سالی گردیدند. از سوی دیگر، یوسف (علیه السلام) به قدرت خدا از چاه و زندان نجات یافت و عزیز مصر شد. برادران، بدون این که او را بشناسند خدمتش شرفیاب شده و گفتند: (یا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسْنَا وَ أَهْلْنَا الضَّرُّ وَ جِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجَاةٍ، فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ). (۱) ای عزیز (مصر)، ما و بستگانمان را گرفتاری و ناراحتی فرا گرفته است و با سرمایه ناچیزی (به بازار) آمده ایم، پس تو پیمان ما را بر ما تصدق کن، مسلماً خداوند صدقه دهندگان را پاداش می‌دهد. آری! شیعیان گنهکاری که حرمت یوسف فاطمه (علیهما السلام) را نگه نداشته، و در مقابل چشمان بینای او گناه کرده‌اند و با کردار زشت خود، مولای خویش را به زندان غیبت افکنده‌اند؛ باید ابتدا همچون برادران یوسف (علیه السلام)، با امام مهربان خویش نجوا کرده و سپس سخن فرزندان یعقوب (علیه السلام) با پدر خویش را زمزمه کنند، تا از سر تقصیرشان در گذرد و برای گناهانشان آموزش طلبد. فرزندان یعقوب، بعد از آن که برادرشان یوسف (علیه السلام) را شناختند، و او پیمان هایشان را پر کرد؛ پیراهنش را همراه آنان، برای پدرش یعقوب (علیه السلام) فرستاد و آن‌ها امانت برادرشان را آوردند و بر

صورت پدرشان افکندند، چشمان یعقوب (علیه السلام) بینا گشت، ولی فرزندان او از خجالت سر به زیر افکنده و گفتند: (یا اَبانا اِسْتِغْفِرُنَا ذُنُوبَنَا اِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ) (۲) ای پدر - مهربان - ما، برای گناهانمان استغفار نما و از خدا برایمان آمرزش بخواه که ما از خطا کاران بودیم. یعقوب (علیه السلام) هم به آنان وعده داد که سحرگاه جمعه برایشان استغفار کند. عالم جلیل القدر شیعه مرحوم سید بن طاووس که بارها توفیق شریفی محضر امام زمان (علیه السلام) نصیبش گشته است، در سفارشی که برای فرزند خویش دارد می فرماید: فرزندم، هر روز دوشنبه و پنجشنبه (که اعمال تو خدمت مولایت عرضه می شود) با کمال خواری و فروتنی خواسته های خود را به امام زمانت عرضه بدار و با امام خویش حرف بزنی، و بعد از سلام به حضرتش زیارت زیر را بخوان:

« سَلَامُ اللَّهِ الْكَامِلِ التَّامِّ الشَّامِلِ الْعَامِّ وَصَلَوَاتُهُ الدَّائِمَةُ وَبَرَكَاتُهُ الْقَائِمَةُ التَّامَّةُ عَلَى حُجَّتِهِ اللَّهِ وَوَلِيِّهِ فِي أَرْضِهِ وَبِلَادِهِ وَخَلِيفَتِهِ عَلَى خَلْقِهِ وَعِبَادِهِ وَسَيِّلَةِ الثُّبُورِ وَبَقِيَّةِ الْعِتْرَةِ وَالصَّفْوَةِ صَاحِبِ الزَّمَانِ وَمُطَهِّرِ الْإِيمَانِ وَمَلَقِّنِ أَحْكَامِ الْقُرْآنِ وَمُطَهِّرِ الْأَرْضِ وَنَاشِئِ الْعِيدِ فِي الطُّولِ وَالْعَرْضِ وَالْحُجَّةِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ الْأَمَامِ الْمُنْتَظَرِ الْمُرْتَضَى وَابْنِ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ الْوَصِيِّ بْنِ الْأَوْصِيَاءِ الْمُرْتَضِيَيْنِ الْهَادِي الْمَعْصُومِ ابْنِ الْأَيْمَةِ الْهُدَاهِ الْمَعْصُومِينَ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا مُعِزَّ الْمُؤْمِنِينَ الْمُسْتَضْعَفِينَ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا مُدِلَّ الْكَافِرِينَ الْمُتَكَبِّرِينَ الظَّالِمِينَ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْأَيْمَةِ الْحَجَّجِ الْمَعْصُومِينَ وَالْإِمَامِ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ سَلَامٌ مُخْلِصٌ لَكَ فِي الْوِلَايَةِ أَشْهَدُ أَنَّكَ الْأَمَامُ الْمَهْدِيُّ قَوْلًا وَفِعْلًا وَأَنْتَ الَّذِي تَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسِيًا وَعَدْلًا بَعْدَ مَا مَلَأَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا فَعَجَّلَ اللَّهُ فَرَجَكَ وَسَهَّلَ مَخْرَجَكَ وَقَرَّبَ زَمَانَكَ وَكَثَّرَ أَنْصَارَكَ وَأَعْوَانَكَ وَأَنْجَزَ لَكَ مَا وَعَدَكَ فَهُوَ أَصْدَقُ الْقَائِلِينَ (وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ) يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ حَاجَتِي كَذَا وَكَذَا (و به جای كَذَا وَكَذَا حاجات خود را ذکر کند) فَاشْفَعْ لِي فِي نَجَاحِهَا فَقَدْ تَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ بِحَاجَتِي لِعِلْمِي أَنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَفَاعَةً مَقْبُولَةً وَمَقَامًا مَحْمُودًا فَبِحَقِّ مَنْ اخْتَصَّكُمْ بِأَمْرِهِ وَارْتَضَاكُمْ لِسِرِّهِ وَبِالْشَّانِ الَّذِي لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى فِي نُجُوحِ طَلِبَتِي وَاجَابَةِ دَعْوَتِي وَكَشْفِ كُرْبَتِي » (۳) و سپس بگو: (یا اَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسْنَا وَاهْلُنَا الضَّرُّ وَجِنَا بِيضَاعِيَهْ مُرْجَاهُ فَاؤْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصِدِّقْ عَلَيْنَا اِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصِدِّقِينَ تَالله لَقَدْ آثَرَكَ اللهُ عَلَيْنَا وَانْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ) . (۴) آن گاه بگو: « یا مَوْلَانَا اِسْتَغْفِرُنَا ذُنُوبَنَا اِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ » . « ای مولای ما، برای گناهانمان استغفار و طلب آمرزش کن، که ما در گذشته از خطا کاران بودیم ». پس از آن به امام زمانت بگو: ای آقا و ای مولای من، این برخورد برادران یوسف با برادر و پدر خود و عکس العمل آن دو بزرگوار، در برابر آنان است، که بعد از آن همه جنایات و بی مهری ها که از آن ها سرزد، باز یوسف و پدر بزرگوارش یعقوب (علیه السلام)، بر آنان مهر ورزیدند و از تقصیر و گناهشان در گذشتند و آنان را مورد عفو و بخشش خویش قرار دادند. پس اگر من هم مورد پسند و خوشنودی خدا و رسول او و پدران بزرگوار شما و خودتان نیستم، شما از حضرت یعقوب و یوسف (علیهما السلام) سزاوارترید در این که مرا مشمول مهر و بردباری، و کرم و بزرگواری خویش قرار دهید. (۵) چه زیباست که: دوستان غافل آن امام غریب و تنها، که در گردباد سیاه گناهان گرفتار شده اند، و با سنگ معصیت دل بلورین مولای خویش را شکسته و بر زخم دل نازنینش نمک پاشیده اند؛ با مولای خود چنین نجوا کنند: ای مولای مهربان، با اینکه سالها زیر پر و بال مهر و عطوفت ماوا گرفته و در سایه چتر عنایات آرمیده بودم؛ خود را در صحرای سوزان شهوت ها گرفتار و به دست طوفان های بی رحم معصیت ها سپردم. اینک از شهر خراب شده ای به سویت باز آمده ام که از شرمساری نمی توانم چشم به سویت بگشایم، چه آنکه رویم از زیادی معصیت سیاه گشته، پیکرم در لجنزار غفلت فرو رفته و بوی بد گناهان روحم را آزار می دهد؛ آخر با چه رویی به سویت سر بلند کنم؟! با کدامین چشم به رویت بنگرم؟ با چه زبانی با تو سخن گویم؟ و با کدامین گوش صدای دلنشینت را بشنوم؟ و با چه دستی دست نیاز به سویت برآورم؟ آیا با چشمی به تو بنگرم که با نگاه به نامحرم آن را آلوده ام؟ آیا با زبانی با تو سخن بگویم که آن را در بند دروغ و غیبت و سخن چینی، در آورده ام؟! آیا با گوشی به صدای روح بخش تو گوش فرا دهم که آن را با غنا و موسیقی و

شنیدن غیبت و تهمت و صداهای حرام، پُر کرده ام؟! آیا با دستی به سویت التماس کنم که با آن خیانت در امانت نموده ام؟!!

قسمت دوم

ولی با همه این معصیت‌ها از لطف و عنایت ناامید نیستم، چه آنکه آنچه مرا امیدوار می‌سازد و از دام بلایی که گرفتارش شده ام، نجات می‌دهد؛ اشک و آهی است که از خوف خدا سر داده ام، حال توبه ای است که به من دست داده، پرده ستّاریتی است که خدای مهربان بر پیکرم پوشانده و در سایه اش آرمیده ام، وعده آمرزشی است که پروردگار غفور به من داده و بدان دل بسته ام؛ و آغوش باز و دل مهربان توست که مرا به درگاه با جلال بازگردانده، تا از تو با شرمساری عذر خواهم. ای عزیز مهربان‌تر از پدر! از اینکه دل نازک و نورانیت را شکسته، قلب عطف و مهربانت را به درد آورده، بر زخم جگرت نمک پاشیده، اشک از چشمهانت گرفته و بر جراحت پلکهایت افزوده ام؛ با یک دنیا ندامت، پوزش می‌طلبم. نمی‌دانم مرا چه می‌شود که با این همه غفلت، دستهای لرزانم آرام آرام به سویت گشوده گشته و لبهای ترک خورده ام باز و زبان بند آمده ام، سخن آغاز می‌کند که: ای ستاره درخشان امید، ای کشتی نجات و نوید، ای رساننده فیض خورشید، ای سجده گاه عشق و ای صبح سپید! منم که با کوله باری از گناه، چشمانی غرق در اشک، نایی پُر شده از آه و تنی خسته از سختی راه به درگاهت آمده ام؛ شاید خاک پایت را توتیای چشمان کم سویم و گرد کویت را آبروی تن بی آبرویم سازم. مولای من! به سوی تو گام برداشتم تا در باغستان لطف و رحمت بیاسایم، در جویبار عفو و بخشش غسلی کنم، در دریای لطف و کرمات غوطهور گردم و از خورشید جود و عنایت نور بگیرم؛ بلکه جسم آغشته به لوث گناهم، شسته و روح تاریک شده به ظلمت معصیتم، نورانی گردد. مهربان امام! من به سوی تو نیامدم، مگر برای آنکه مرا به عطر دل انگیز استغفارت معطر سازی و از خدا برایم آموزش طلبی، که دعای تو مستجاب و دستگیریت تنها راه نجات من است. بی جهت جدّ بزرگوارت امیر مؤمنان (علیه السلام) نفرموده: *تَعَطَّرُوا بِالِاسْتِغْفَارِ*. (۶) خودتان را با استغفار معطر سازید. آری! عطر روح بخش استغفار تو است که به انسان جان تازه می‌بخشد! مولای من! رو به سوی تو نیاوردم، جز برای اینکه با کیمیای نگاهت، صحیفه قلبم را از هر صفت زشتی پاک ساخته، و به نور معرفت خویش جلا بخشی، و با شعاع زرین دیدگانت، مس سیاه شده جانم را صفا داده، طلا سازی؛ چه آنکه من روح آلوده خویش را از علاقه به شهوات خالی کرده و به نور توبه، آشتی با خدا و عذرخواهی از شما روشن ساخته ام. اکنون زمان آن است که شما مولای مهربان با دعای پدرانه ات، توبه ام را صفا داده و مرا تجلیگاه الطاف بی پایانت قرار دهی! آخرین سخن من با تو ای عزیز بهتر از جان این است: *يَا مَوْلَانَا اِسْتِغْفِرُنَا ذُنُوبَنَا اِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ*. ای مولای (مهربان) ما، برای گناهانمان استغفار و طلب آمرزش کن، که ما در گذشته از خطاکاران بودیم. و سلام بر آن لحظه ای که برای شیعیان و دوستان گنهکارت استغفار می‌کنی! *اَلْسَّلَامُ عَلَیْكَ حَیْنَ تَهَلَّلَ وَتُكَبِّرُ اَلْسَّلَامُ عَلَیْكَ حَیْنَ تَحْمَدُ وَتَسْتِغْفِرُ*. سلام بر لحظه آمرزش خواهی، که خطاکاران را امید بخشیده است! سلام بر گاه راز و نیازت، که هستی را نیازمند تو ساخته است! سلام بر اشک بی امانت، که در دیدگان، چشمه‌ها جوشانده است! سلام بر سینه بی کینه ات، که عالمی را عاشقت کرده است! سلام بر سوز مدینه ات، که شکیب از سوختگانت برده است! سلام بر خال رخساره ات، که خورشید را شرمگین ساخته است! سلام بر ترازوی عدالت، که غنچه بر لبهای ضعیفان شکوفانده است! سلام بر یکتایی وجودت، که هستی به طفیلش پا بر جا مانده است! سلام بر شکوه سجودت، که فرشتگان را خطاب «*اَسْجُدُوا*» آورده است! سلام بر روشنی ظهورت، که عالمی را به انتظار افکنده است! و چه دلنشین است زمزمه این فرازهای زیارت، به عنوان عذرخواهی از امام عصر ارواحنا فداه: «*اَشْهَدُ اَنَّ بَوْلَايَتِكَ تُقْبِلُ الْاَعْمَالُ وَتُرَكِّي الْاَفْعَالُ وَتُضَاعَفُ الْحَسَنَاتُ وَتُمْحَى السَّيِّئَاتُ فَمَنْ جَاءَ بِبَوْلَايَتِكَ وَاعْتَرَفَ بِاِمَامَتِكَ قَبِلَتْ اَعْمَالُهُ وَصَدَّقَتْ اَقْوَالُهُ وَتُضَاعَفَتْ حَسَنَاتُهُ وَمُحِيَّتْ سَيِّئَاتُهُ وَمَنْ عَدَلَ عَنْ وِلَايَتِكَ وَجَهَلَ مَعْرِفَتَكَ وَاسْتَبَدَلَ بِكَ غَيْرَكَ اَكْبَهُ اللهُ عَلٰى مِنْخَرِهِ فِي النَّارِ وَلَمْ يَقْبَلِ اللهُ لَهُ عَمَلًا وَلَمْ يَقْمَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا*». (۷) گواهی می‌دهم، به ولایت و دوستی تو همه

اعمال پذیرفته و تمام کارهای عبادی پاکیزه می‌گردد، اعمال نیک چند برابر گشته و گناهان از بین می‌رود؛ پس هر کس با ولایت و دوستی تو (به درگاه خدا) آید و به امامت و پیشوایی تو اعتراف کند، اعمالش پذیرفته شده، گفتارش تصدیق گردیده، اعمال نیکش چند برابر گشته و گناهانش پاک می‌گردد؛ و هر کس از ولایت و دوستی تو منحرف گشته و از شناخت تو باز ماند و به جای تو ولایت شخص دیگری پذیرد، خدا او را با صورت در آتش سرنگون می‌کند، هیچ عملی را از او نمی‌پذیرد، و روز قیامت نیز، برایش ارزشی قابل نمی‌گردد. «أَسْأَلُكَ يَا مَوْلَايَ أَنْ تَسْأَلَ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي صَلَاحِ شَأْنِي وَقَضَاءِ حَوَائِجِي وَغُفْرَانِ ذُنُوبِي وَالْأَخْذِ بِيَدِي فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَآخِرَتِي لِي وَلِإِخْوَانِي وَأَخَوَاتِي الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ كَأَنَّكَ أَغْفِرُ رَحِيمًا». (۸) مولای من، خواهشم از تو آنست که از خدا بخواهی، کار مرا اصلاح سازد، خواسته‌هایم را برآورد، گناهانم را ببخشد، و در کار دین، دنیا و آخرتم، دست من و همه برادران و خواهران با ایمانم را بگیرد. براستی که او بسیار آمرزنده و مهربان است. «مَوْلَايَ، وَقَفْتُ فِي زِيَارَتِكَ مَوْفَقَ الْخَاطِئِينَ التَّادِمِينَ الْخَائِفِينَ مِنْ عِقَابِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَقَدِ اتَّكَلْتُ عَلَى شَفَاعَتِكَ، وَرَجَوْتُ بِمُؤَلَاتِكَ وَشَفَاعَتِكَ مَحْوِ ذُنُوبِي، وَسْتِرِّ عِيُوبِي، وَمَغْفِرَةَ زَلَّتِي؛ فَكُنْ لَوْلِيكَ يَا مَوْلَايَ عِنْدَ تَحْقِيقِ أَمَلِي، وَاسْأَلِ اللَّهَ غُفْرَانَ زَلَّتِي، فَقَدْ تَلَقَّ بِحَبْلِكَ وَتَمَسَّكَ بِوَلَايَتِكَ وَتَبَرَّءُ مِنْ أَعْيَادِكَ. اللَّهُمَّ صِلْ عَلَيَّ مُحَمَّدَ وَآلِهِ، وَأَنْجِزْ لَوْلِيكَ مَا وَعَدْتَهُ، اللَّهُمَّ أَظْهِرْ كَلِمَتَهُ وَأَعْلِ دَعْوَتَهُ وَأَنْصِرْهُ عَلَى عِدْوِهِ وَعَدُوِّكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ» (۹) مولای من، در پیشگاه تو برای زیارت ایستاده‌ام، همچون ایستادنِ خطاکارانِ پشیمان که از عقوبت پروردگار جهانیان، خائف و ترسند. به شفاعت و دستگیری تو اعتماد کرده، و برای از بین رفتن گناهان، پوشیدن عیوب، و آمرزش لغزشهایم؛ به دوستی و دستگیری تو امیدوارم. پس تو ای مولای من، دوست خویش را برای رساندن به آرزوهایش یار و یاور باش، آمرزش لغزش‌هایش را از خدا بخواه، به راستی که او به ریسمان دستگیری تو چنگ زده، به ولایت و دوستی تو تمسک جسته و از دشمنان بیزار گردیده است. خدایا بر محمد و آلش درود فرست، و آنچه را برای ولایت وعده داده‌ای به انجام برسان، پروردگارا پیام و سخن او را آشکار ساز، دعوتش را بالا ببر و او را بر دشمنش و دشمن خودت یاری فرما، ای پروردگار جهانیان. بعد از این عبارات نورانی، بهترین ذکر که دل رنجیده امام (علیه السلام) را مرهم بخشیده، قلب مهربانش را شاد می‌سازد و در روا گشتن حوایج و آمرزش گناهان تأثیر بسزائی دارد، تکرار این دعاست: «اللَّهُمَّ عَجِّلْ لَوْلِيكَ الْفَرَجَ» خدایا فرج ولایت، (امام زمان (علیه السلام)) را زود برسان

پی نوشتها

۱. سوره یوسف: آیه ۸۸. ۲. سوره یوسف: آیه ۹۷. ۳. این زیارت را محدث قمی در اوایل «مفاتیح الجنان» قبل از «مناجات خمس عشره» آورده است. که قبل از آن دو رکعت نماز خوانده و سپس زیارت مذکور را زیر آسمان تلاوت می‌کنی. ۴. برگرفته از آیات ۸۸ و ۹۷ سوره یوسف. ۵. کشف المحجبه لثمره المهجه، فصل ۱۵۰، ص ۲۰۹. ۶. وسائل الشیعه، ج ۱۶. ۷. زیارت امام عصر - عجل الله تعالی فرجه - در سرداب مطهر، مفاتیح الجنان. ۸. زیارت امام عصر - عجل الله تعالی فرجه - ابتدای زیارت چنین است: «السَّلَامُ عَلَيَّ الْحَقِّ الْجَدِيدِ... مفاتیح الجنان. ۹. زیارت امام عصر - عجل الله تعالی فرجه - در سرداب مطهر، مفاتیح الجنان.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی

از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب تقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیت های گسترده مرکز: الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ... د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ... ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: ۵۳-۰۶۰۹-۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۱۹۰ IR به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :- هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی

دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

